

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Mézeshetek.

Budapest, február 27.

(K.) Kitaró udvarlás után a nemzeti párt most elnyeri a leányzó kezét, de azzal a súlyosbitással, hogy az — anyós is ott marad a háznál. A nemzeti párt talán másképpen álmolta valamikor s mindenesetre remélte, hogy a Tiszákkal nem lesz minden napos találkozása tűzhelyénél, de az elvégre mindegy. Megegett már, hogy az anyósok beletörődtek az új helyzetbe s ha legyőzhetetlenül dolgozik bennük az intrikáló hajlam, akkor sincsen kizárva, hogy a tűzhely körül erősebb az ifjú férj az anyósnál s bizonyos idő múltán sikerül magára maradnia a menyecskével. Az anyós pedig szépen fölszedi a sátorfáját. Ha tehát a fuzionak nincsen egyéb akadály, csak éppen annyi, hogy a néhai karci párt is megmarad a régi hajlékban, ezen kár volna megakadnia. Elvégre minden azon fordul meg, hogy ki tudja a befolyását jobban érvényesíteni s az ifjú tetterő ére-többit, vagy az ódon intrika. S nagyon furcsa volna, ha e kérdés elől éppen az ifjuság térne ki. Nem is fog kitérni, sőt a mai napon már körülbelül bizonyosra is lehet venni, hogy a hatványos alapon álló pártok — már legalább a klerikális árnyalat kivételével — egy földel alá kerültek. S ilyenformán a szabadelvű politika támogatására akkora többség verődik össze, amilyen még sohasem volt. Mi leszünk az utolsók, akik ebben az óriási többségben már a diadal biztosítékát is látni vélik. Oh nem. Bánffy Dezsőnek talán az volt a végzete, hogy háta mögött a nagy többséggel már a diadal is kezében érezte. S az öreg Tiszának, habár minden szituációhoz tudott magának egy használható axiomát faragni, körülbelül az a legértékesebb axiomája, hogy a nagy többség nem szárny, hanem akadály, mert nehezen adminisztrálható. Az a többség

tehát, mely a fuzió révén egyszerre soha nem remélt arányokat ölt, magában még távolról sem jelent diadalt. Azt a többséget a megcsappant ellenzéknél kisebb csapat is téllenségre tudná kárhozotni. De a kipróbált mustra szerint még meghódolásra is tudná kényszeríteni.

S a mai viszonyok közt mégis csak jó következtéseit reméljük a fuzionak. Harminc esztendő tapasztalása ugyanis meggyőzhetet mindenkit, hogy a mi speciális közjogi helyzetünkben a parlamenti váltógazdaság körülbelül lehetetlen. Legalább egyelőre. Mert hiába csurog néha az ellenzék a fölös lojalitástól, a faktum az, hogy még a kormányképes ellenzékre is titkos félelemmel néz a korona. Ugy kell lenni, hogy a konszolidáció még most sem teljes s a közjogi állapot megerősödése érdekében illetékes helyen még most is hajlandók szemet hunyni, ha a kormányzati hatalom egy és más visszaélést éppen a kiegyezés állandóságával okol meg. A parlamenti váltógazdaságot tehát Magyarországon szükségből a fuzió pótolja, amikor is a petyhüdt kormányzat friss vért kap és megifjodhatik. Ha másért nem, örvendetes tehát a fuzió azért is, mert egyedül képes fölfriessíteni a kormányzati szellemet. S mekkora szükség van erre a friss vérré, csak a jó isten a megmondhatója. Tizenhét esztendő tanulság, hogy a mozdulatlanban egyaránt megromlik a kormánypárt és az ellenzék. Azt elbizakodottá teszi a biztonság, ezt savanyuvá a reménytelenség; az gögösen von vállat a legnagyobb visszaélés fölött, ha az ő érdekét akarta szolgálni, ez haraggal fujja fel a kisebb vétséget is, ha őt akarta megtörni. S ilyen körülmények közt igazán kész préda a nemzet. Mert ha eleinte még pillanatnyi szüksége szerint keresi fel a kormánypártot, vagy az ellenzéket, de aztán hamarosan beletanul, hogy legokosabban cselekszik, ha a hatalom árnyékában a

magá hasznát keresi. Aminthogy bele is tanult. Egyszerűen mesébe való, hogy mialatt a kiegyezés alapján az ország kétségtelenül sokat fejlődött, maga a nemzet mennyire megromlott. Az embernek eszébe jut, hogy amikor Caligula igen magosra akasztotta a törvényeket, csakhogy a nép ne tudja elolvasni és vétsen ellenük, az voltaképpen még ideális korszak volt. Mert a népet csak mesterséges uton lehetett a törvényességbe sodorni. Ellenben ma nemcsak a törvényeket vitték közel a néphez, hanem mindjárt a kibuvó ajtókat is megmutatták neki, amelyeken keresztül a törvényeket kijátszhatja, a maga hasznára s a hatalom szolgálatában. S azért szomorubb kor ez a mai, mint a Caliguláé is volt, mert most már szinte vérében van a népnek, hogy akkor cselekszik legokosabban, ha megismeri, ki is tudja játszani a törvényeket.

A mézeshetek rózsaszínű gőzét unalmas okoskodásokkal nem lehet elkergetni. S talán ma korán is van, ha azt próbáljuk megmutatni, hogy a fuzionak megifjodott kormányzati szellemnek merre illik majd sürgősen kereskednie. S odáig nem is hagyjuk magunkat csábitani, hogy az új kormánytól mindjárt messzire kiható programot kérjünk. A tatárjárás után nem programot várt a nép, hanem békeességet, nyugodalmat, új hajlékot és kenyert. Az új kormány sem lehet egyelőre sürgősebb feladata, mint a béke hajlékát jól körüláncolni, hogy megpihenhessen benne az agyonhajszolt parlament, a kikezdett alkotmány s az ország megviselt hire. Ez is kurtára fogja szabni a mézesheteit. De másrészt még sem szabad elhallgatni, hogy a fuzió vízében megifjodott szabadelvű pártra bizonyos idő múltán a nemzet gazdasági existenciájának a jövő eshetőségeivel szemben való biztosítása s a nemzet demokratikus fejlődésének egyengetése vár. Mikor ez az ország egy

TÁRCA.

Az egységes morál.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Fessl Géza.

I. A bűn mint kulturális elem.

Ha a napsugár a végtelennel tiszta levegőt világítja meg, akkor csak színtelen fénye van. De mikor a fénynek futó hirtelke a felhők párákkal telített régiójában megtörik, akkor színekben dús gazdaggá lesz és mesés szépsége ezerféle árnyalathoz csillog és tündököl és világít és tündérszép játékokat játszik.

Az erény, az emberi cselekvésnek az a kisugárzása, mely a törvény és szabályszerűségek régióit futja át: rendesen színtelen. De színpompában véghetetlenül gazdaggá válik az emberi tetterő, midőn a bűncselekvések labirintusaiban megütözik s keresztül és kasul szövéődnek egymáson árnyak és sugarak. Az erény színtelen, de színgazdag a bűn!

Bármennyire merészek és szokatlanok tünnek is fel az a klauzula-mentes, nyers őszinteség, tárgyilagos oknyomozással és a vaktában elfogadott közkeletű fölfogásoknak mellözésével bizonyára mindenki eljut ahhoz a megdöbbentő eredményhez, hogy az emberi erények rendkívül szűk —, a bűnök pedig hatalmasan tág keretben mozognak; — hogy imponáló vonásokban az erény mindig rendkívül szegény volt, a bűn pedig rendkívül gazdag — és hogy az emberiség fejlődési processzusainak az erény mindig csak a kitűzött lobogója volt, ellenben a bűn mint tényező, mint mozgató erő, mint reformáló

és újjáteremtő hatalom szerepelt, mely lépésről lépésre kísérte, követte és vezette az emberi haladást, az emberi kultúrát.

Akar a görög hitregének, akár a keresztény kultúrának alapvető fogalmait és emberminta gyanánt szereplő alakjait szemléljük, mindenütt gazdagon burjánzik a cselvetés, a ravaszság, az erőszak, a vérben gázolás, a paráznaság, a féket bontó egyéni vágy, a törvényeket tapodó személyes akarat. Olimpus lakói esznek, eszabítgatnak és hazudoznak és még Jupiter is visszaél a hatalmával. A keresztény világ adoptált krónikájának első lapján az első titlalommal szembe helyezkedik az Engedetlenség és a Hálátlanság. E könyv második lapján az irigykedés testvérgyilkolásra készítet. A vízőzön után — midőn pedig az emberiség fölszaporodott salakja már elpusztult — a bortól inspirált hangulatnak utóhatása alatt porban fetreng Noé, az agg patriárka — és ez az undorító látvány nem megdöbbenésre készíti és nem rémületbe ejti a gyermeki tiszteletet: hanem gunyba és kacajba fojtja azt. Jákob uszorával váltja magához az akkori hitbizományt, az elsőszülöttség jogát, később pedig a pártoskodó anyai szeretet tanácsára készségesen visszaél a haldokló atyának vak-ságával, hogy emelt kijátszsa és a testvért jogaiban megrövidít. Jákob fiaí viszont áruba bocsátják a legifjabb testvért, de azért appellálnak a vétközösség érzéseire, midőn az elárult öcs a befolyás és hatalom lejtőjén nem remélt magaslatra jutott. Dávid legyőzi Góliátot, pengeti a hárfát és halálra üldözi lázadó fiát, Absolont. Böles Salamon hirdeti az élet alapvető igazságait és raborítja a gondolatok világára és a világ életjelenségeire a vanitum vanitas-t, ezt a szürke lepedőt — és életbölcsésége végül abban kulminál, hogy nem a bölcseségnek, hanem

a pillanatok ingerének él. De sőt maga a személyesített Mindenhatóság is bosszúra szomjas, el nem évült régi bűn miatt és a bűnbocsátás gloriifikált szférájában *kiegészítő áldozat gyanánt*: — egy keresztire feszített istenember vére párolog...

Sem a kezdetleges társadalmi fejlődés, sem a folytatódó haladás nem ölte és nem ölhette ki az ember lelkéből a vadsgót, valamint ennek pszichikai gyökereit, a vérré szomjazást, és évezredek kulturák után a tudományokkal kibélelt és művészetek által megemesített ember indulatának lényegét tekintve: még mindig egy huron pendül a vad természet ragadozó bestióval. És nem igaz, amit az optimizmus mesél, hogy a bűn az események árnyéka csupán. Nem futó árnyék az, hanem állandó tényező és kulturális elem. Azon a képen — nem festették meg, de elképzelni lehetséges — mely az emberiség életjelenségeit korról korra máig híven adja vissza: nem több rendbéli árnyékvonás a bűn, hanem a szín. Aki e képről a színeket letöri, az elpusztította a képet magát. Viszont olyan színgazdag képet, mely a bűnnek közbejáró hatalma és dekoratív ereje nélkül, de mégis élethíven adja vissza az emberiség életjelenségeit, — ilyen képet még csak elképzelni sem lehet.

Miért?

Mert a bűn az individualitás ereje. A bűn az egyéni akaratérő. A bűn a személyes vágyak önállósága. A bűn az Én-nek forradalma, a nélküle megalkotott szabályok ellen. A bűn az egyéni erő függetlensége, mely a papirosszabályok ellen föllázad. Bűn nélkül az emberiség történetében nincsen fenomenális jelenség, bűn nélkül eseményekben koldusszegényvő válik a társadalmi élet, — bűn és erény nélkül pedig üres megkülönböztetés változik a határvonal ember és állat között.

bomlaldozó államtesthez van kapcsolva, a mely a természet törvényei szerint szét fog esni, okvetlenül úgy kell ezt a mi országnak előkészíteni, hogy a katasztrófa idején a rothadó test meg ne mérgezhesse. S mikor a demokratikus fejlődést az igazgatás szeszélyessége s a törvények likacsossága idáig egyszerűen lehetlenné tette, okvetlenül gondoskodni kell, hogy igazságos adminisztrációval és félre nem magyarázható törvényekkel megcsináljuk az alapot, ahol a demokrácia jól érzi magát és kifejlődhetik. Hogy ez nem holnapra való program, ki sem érzi jobban minálunk. De program, és olyan időkre való, amikor békeharangok kongása közben egy felbátorodott nemzet néz reménykedve az új korszak elé. Ilyenkor lehet és ilyenkor kell nagyot alkotni. Mert a lidérenyomástól szabadulva, a nép is fogékony ilyenkor a jobb tanítás iránt s ha ezekben az órákban szól ki hozzá a példa, hogy ezentul pedig a törvényeket nem szabad azokkal a rémgényekkel összetéveszteni, amelyeknek minden oldalán van egy titkos ajtó a kibuvásra, akkor a nép is hamarosan preparálva lesz a nagy reformokra. De ez a preparáció elmaradhatatlan. Ha ugyanis a nemzet felvilágosítást nem kapna s ezentul is úgy vélekednék, hogy minden törvény mögött kivont karddal leselkedik a hatalom és le is csaphat mindenkire, aki még a törvényen keresztül is nem a hatalom szolgálta siet: akkor minden reform-törvény is csak megmontaná a nemzetet. Mert azt hinné, hogy az új törvény is csak megkerülésre való s nem arra, hogy védelme alatt a nemzet biztonságban érezze magát, még a hatalom ellenében is. Ugy járna, mint az akrobata azzal a kifeszített kötéllel, amelyet az ő figyelmeztetése okéért huztak a veszedelmes örvény elé: az akrobata átugrott a kötélen, egyenest az örvénybe. Mert eladdig szegény azzal kereste a kenyerét, hogy az ilyen kötélen átugrott.

Nem lesz tehát kicsi munka, míg ezt a nemzetet ki lehet vetközteni azokból a hibákból, amelyeknek szinte a kenyerét köszönhetette. Mert gyümölcsöző hibák voltak s a hatalom két kézzel szórta értük a kamatokat. Hogy az új korszaktól nem járnak ki majd a kamatok, az nem elégséges. Azt a hitet is ki kell irtani, mintha a törvények megkerülésével, az igazság kijátszásával s az adminisztráció pártos gyakorlásával lépcsőket

Az abszolút erény kizárólagos uralma alatt álló földterületről a kimagasló események, valamint a lélekzró küzdelmek és ezekkel a kulturális haladásnak tényezői is ki volnának zárva. Ott, ahol mindenki erényes, mindenki tisztességes, mindenki becsületes, ott nincsenek még csak házasságtörési drámák sem. Ott nincsenek heroikusan boszúálló vagy nagylökien megbocsátó férfiak. Ott nincsenek nősábitók, nincsenek vakmerő hősök és bátor gyilkosok, nincsenek fékbontó szenvedélyek, ravaszágok, fondorlatok, államesinyek, puccsok, államférfiak, jogászok... ott csupán az idillikus vegetációnak, a növény-szerű emberéletnek vannak meg a létfeltételei. A bűnhányban szenvedő társadalomban a képzőművészetek holmi dinnye- és szőlőlomb-imitációkká zsugorodnának össze és a esendélet monoton hangulata — mely ma pihenést jelent — unalmasan pislogna minden műremeken. A költészet birodalmából száműzni kellene Shakespeart, mert hiszen minden tragédiájának bűn a fejeletája, az indító oka vagy a vezető faktora. Hamlet tépelődéseit orozvagylkolás előzi meg, melyben az áldozatnak öcsese a végrehajtó, buja hitvese pedig a bűnösöd. Romeo szerelmében is szöktetésrel váltakozik a gyilkosság és öngyilkolás. Az intrikus Jágó ravaszul kieszelt rágalmakkal kinozza Othellót, míg végül a becsületes zseresen kivégzi Desdemónát és önmagát. III. Rikárd elemeszt egy egész sorozatot a trónöröklők közül. A nagyravágásnak emberirtó utjain halad félfél Macbeth; a bűske Julius Cézár halálatlan, de becsületes ellenfelek, az ő Brutuszának töre alatt vérzik el. A dolytós Coriolant halála üzi az anyei szív. — Szofoklész tragédiáiban orgiákat ül az emberpusztításnak démona. A hősköltemények lapjain ha nem eszrog, úgy legalább cseppeg a szándékosan kiontott emberi vér. Még Molière klasszikus komédiájának is a bűn gyanánt kiszögellő emberi fogyatkozások adják meg a tartalmat és az értéket. Nincs

lehetne lerakni bárkinék is az emelkedésére. Ha a mézesetek multán csak ennyit is el tud érni az új kormány, talán a nemzetet menti meg véle. Mert akkor megtanította a magyar akrobatát, hogy a törvény kifeszített kötélebe fogzokodni illik, aki pedig átugrik rajta, örvénybe hull...

BELFÖLD.

Az államháztartás. Előttünk van a hivatalos kimutatás az állami pénztáraknál a mult év utolsó negyedében előfordult bruttó bevételekről és kiadásokról. E kimutatás szerint a bevételek összege 151,822,273 forint 46 krajcár, a kiadások 104,980,267 forint 36 krajcár. Összehasonlítva az eredményt az előző 1897-ik év megfelelő időszakával, a tavalyi bevételek összege 3,276,093 forint 01 krajcárral nagyobb, s kiadásoké pedig 2,587,219 frt 51 krajcárral kisebb, mint az 1897 év hasonló időszakában volt és így az 1898 év utolsó negyedének mérlege 12,863,312 forint 52 krajcárral kedvezőbb, mint az 1897. év utolsó negyedének mérlege. Az egész évi bevételek összege 4,012,644 forint 80 krajcárral nagyobb, az egész évi kiadásoké pedig 2,570,308 frt 01 krajcárral kisebb, mint az 1897-ik évben, az 1898-ik év mérlege 6,382,952 forint 81 krajcárral kedvezőbb, mint az 1897-ik év mérlege. A részletekre áttérve, a bevételek kedvezőbbben alakultak az egyenes adóknál (körülbelül 2 millió forinttal), a bélyegeknél (félmillióval), a közös aktívánál származó bevételeknél (4,710,000 forinttal), az államvasutaknál (3,283,000 forinttal). Jelentékenyebb kiadási többlet mutatkozik a közösgyi kiadásoknál (3,227,000 forint), a pénzügyigazgatásnál (765,000 forint), a dohányjüvedéknél (594,000 forint), az átmeneti kiadásoknál és beruházásoknál (747,000 forint), amelyek közt a közoktatásügyi miniszterium 234,000 forint, a honvédelmi miniszterium 466,000 forint kiadási többlettel szerepel.

Az új korszak.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 27.

A Bánffy-korszak hivatalosan is befejeződött és Széll Kálmán kormánya hivatalosan is átvette Magyarország közéletének vezetését. A hivatalos lap mai rendkívüli száma, — amint már előre jeleztük — közli azokat a királyi kéziratokat, amelyek a Bánffy-kormány tagjainak felmentéséről és a Széll-kabinet kinevezéséről szólnak. Az új miniszterek letették hivatali esküjüket és ezzel elvégződött az utolsó formáság is, amely az új kormány hivatalba lépéséhez szükséges.

Ezzel bevégeződött az új korszak kezdetének

az ember lelkében könny és nincsen kacaj, mely közvetve vagy közvetlenül ne a bünnel kapcsolódnék össze.

A világot jelentő deszkákon gyéren és sörványosan jelennek meg az erények, de naponta és tömegesen adnak ott egymásnak a bűnök randevut... Miért?... Mert a társadalmi élet szinpadán ugyanilyen az arány. Itt is a bűn az uralkodó elem, a vezető hatalom, a lüktető erő!... Miért?... Mert a legelső szinpadon, melyen a kultúrának hatásától még szízen zajlottak le a földnek életjelenségei, már akkor öröklötte meg az Élet dramatizáló passziója azt a törhetetlen láncszabályt:

hogy a létfenntartásnak posztulátuma a létért való küzdelem legyen,

és hogy a létért való küzdelemnek mindvégig az egyéni önzés legyen a leghatalmasabb rugója,

és hogy az egyéni önzés a viszonyok és az emberek és a kreaturák véghetetlen sokféleségét teremti meg,

és hogy a viszonyoknak és az embereknek és a kreaturáknak véghetetlen sokfélesége — egy mint a gomolygó felhő, mely szintén csak egy törvénynek, a gravitációnak hódol — kiszámíthatatlan mennyiségű fordulatokkal és jelenésekkel és ötletekkel gazdagítsa és tarkítsa és ékesítse mindvégig az Isten szinpadát.

A bűnök szingazdagsága tulajdonképpen nem más, mint az egoizmus költészete. Ezt a poézist maga a nagy természet komponálta meg. Éppen ezért eszik ezzel együtt érvényesülhet, különálló világot nem alkothat — az ember által megkomponált morál. Egymagában rombadúl!

A morál méltatását célzó igénytelen fejtegetésem számára ez volt — a preludium.

a kezdete. A hét végeig megtörténik a többi is: az új kormány programnyilatkozata, a disszidensek visszaesatlakozása és a nemzeti pártnak a többségbe való beolvadása.

A miniszterek esküje.

Bécs, február 27.

Az új magyar kormány tagjai, akik részint tegnap este, részint ma reggel érkeztek ide, ma, az általános kihallgatások befejezése után jelentkeztek kihallgatásra a királynál. A miniszterek valamennyien magyar diszruhában jelentek meg.

Az eskületél előtt Széll Kálmán új miniszterelnök bemutatta kabinetjének új tagjait: Hegedüs Sándort és dr. Plósz Sándort.

Ezután báró Fejérváry Gézát fogadta a király külön kihallgatáson. Az eskületél szerződése tizenkét óra után történt meg. Először Széll Kálmán tette le az esküt, azután Hegedüs Sándor és dr. Plósz Sándor. Az esküformát a miniszterelnök esküjénél gróf Széchenyi Manó, Hegedüs és Plósz esküjénél Vértessy Géza miniszteri tanácsos olvasta föl. A szertartásnál még gróf Bánffy György főlovászmester volt jelen.

A hivatalos tudósítások így szólnak:

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Az új kabinet eskületétele ma ment végbe a bécsi Hofburg nagy kihallgatási termében hagyományos módon, a szokásos szertartások között. Elsőnek Széll Kálmán miniszterelnök tette le az esküt 6 felsége kezeibe, amely alkalommal a távol levő gróf Andrássy Aladár helyett, mint főkamrármester helyettes gróf Bánffy György asszisztált. Ez esküment gróf Széchenyi Manó 6 felsége személye körüli miniszter olvasta fel. Ezután Hegedüs Sándor és Plósz Sándor miniszter tették le az esküt, mely alkalommal ugyancsak gróf Bánffy György, továbbá Széll Kálmán miniszterelnök voltak jelen. Az esküment Vértessy Géza min. tanácsos olvasta fel. Ezután 6 felsége a kabinet összes tagjait hosszabb kihallgatáson fogadta.

Ugyancsak a Budapesti Tudósítónak egy másik távirata így szól:

A magyar miniszterek a nap folyamán Bécsből elutaztak. Széll Kálmán miniszterelnök, aki ma délután több látogatást tett, a legvárhatóbb parlamenti teendők elintézése után újból visszatér Bécsbe, hogy az osztrák kormányval hivatalos érintkezésbe lépjen.

Az új kabinet tagjai a mai kihallgatáson, tekintettel az udvari gyászra, fekete diszmagyarban jelentek meg. Az új miniszterek eskütetele után 6 felsége a kabinet összes tagjait egyenkint magánkihallgatáson fogadta.

Bucusi Bánffyotól.

A szabadelvű párt tagjai holnap délelőtt 11 órakor a miniszterelnöki palotában bucusznak testületileg báró Bánffy Dezsőtől, amely alkalommal báró Podmaniczky Frigyes pártelnök fogja a párt érzelmeit tolmácsolni.

Holnap majd olvasni fogjuk a bucus meghatározó leírását és ezenkívül még csak egyszer fog báró Bánffy neve félhivatalos stílusban emlegettetni: a jövő heti bucusaudiencia alkalmával. És akkor aztán végképpen megszűnik a félhivatalos dícsőség, végképpen hallgatni fog róla a Budapesti Tudósító.

A disszidensek.

A szabadelvűpártból kilépett képviselők ma este a Hungária-fogadóban bérelt helyiségükben tanácskozára jöttek össze, hogy az új helyzettel szemben közös megállapodásra jussanak. A tanácskozásról a következő tudósítást kaptuk:

A mult év december havában a szabadelvű pártkörből kilépett képviselők ma este egyetelműleg a következő határozatban állapodtak meg, amelyhez az időközben hozzájuk csatlakozott képviselők is hozzájárultak:

Midőn a szabadelvű pártkörből mult év december havában kiléptünk, tettük ezt azért, mert nem helyeseltük azt a politikai irányt és azokat a módokat, melyeket a miniszterelnök a fennforgott válságból való kibontakozásra ajánlott és követett.

Nyilvánosan tett nyilatkozatainkban meg is jelöltük elveiben és irányában azt a politikát, melyet követendőnek tartottunk.

Kilépésünk alkalmával egyszersmind fenntartottuk szabadelvű pártállásunkat és az ebből folyó irányt és elveket.

Miután a miniszterelnökségben változás

állott be és az a politika, melyet a válságból való kibontakozásra az új miniszterelnök elfogadott és eredményre vitt, megegyez azaz, melyet alapjaiban és irányában kilépésünk alkalmával felállítottunk és ajánlottunk és amelynek érvényre juttatásáért azután is működünk: a különállás okai megszűntek s ennek megfelelőleg egyértelműleg megállapítottunk abban, hogy a szabadelvű pártkörbe belépünk.

Államtitkár-kombinációk.

A belügyminisztérium második államtitkára, aki Széll Kálmánnak testvéröccse, megváltik a minisztériumtól.

Az igazságügyminisztérium politikai államtitkárává, lir szerint, eddigi második államtitkára, Vörösmarty Béla lép elő, helyére pedig Lányi Bertalan miniszteri tanácsos jön második államtitkárnak.

Bánffy felmentése.

Bécs, február 27.

Az officiózus *Politische Correspondenz*nak egy budapesti levele báró Bánffy Dezsőnek, a távozó miniszterelnöknek legfelsőbb kitüntetéséhez a következő megjegyzéseket küldte:

Az a legfelsőbb kézirat, amely köztudomásul adja báró Bánffy Dezsőnek a Szent István-rend nagykeresztjével való kitüntetését, rendkívül kegyelmes szavaival ékesen szóló kifejezéssel az uralkodó érzelmeinek és élénk visszhangot fog keleteni az egész országban. A távozó miniszterelnök kormányzati működése alatt sok és nagy érdemeket szerzett. Voltak pillanatok Bánffy kormányzása alatt, amikor minden szív lekesebben dobogott és valamennyi pártot egyesítette a hazafias lelkesedés érzete a király és a nemzet között való teljes összhang hatása alatt, amelyet a távozó miniszterelnök oly nagy sikerrel mozdított elő. Az elfogatlan jövő el fogja ismerni báró Bánffy kiváló érdemeit és ellenfelei is önkéntelenül tanúságot tettek egyéniségének jelentőségéről, a midőn csaknem kizárólag a miniszterelnök személyét választották támadásaik célpontjává. Még az a politikai tévedése is, hogy merőven ragaszkodott a szabadelvű párt exkluzivitásához, igen természetes módon magyarítható ki az események történeti összefüggéséből. A feladat, amely Bánffy báróra hivatalbalépésekor hárult, mindenekelőtt abban állott, hogy a sok külső ellenségtől fenyegetett és belsőleg is meghasonlott szabadelvű pártot konszolidálja. Ezt a feladatot a volt miniszterelnök kitűnően oldotta meg és örök hála kötelezte a szabadelvű pártot. Sajnos, nagyon elterjedt az a téves nézet, hogy a párt integrálása most csorbát szenvedett és hogy Bánffy visszalépése reakcionárius, vagy éppen idegen, külső áramlatokra vezetőnek vissza. Ez nagy tévedés. Széll Kálmán nagy sikere főleg annak az eszmének köszönhető, hogy a kiegyezés könnyebb elintézése az összes rokonelvű elemek közreműködését követeli meg. Ez az eszme Széll Kálmán égíze és autoritása alatt új életre kelt és az új irányzat, amely már most is oly nagy eredményeket hozott létre, bizonyára még több sikert fog fölmutathatni és azokban a körökben is fog híveket szerezni, amelyek eddig távol állottak ettől az irányzattól.

A fuzió.

A *Neues Wiener Tagblatt*nak jelentik Budapestről:

A nemzeti párt országos konferenciáján ki fogják mondani a szabadelvű párthoz való csatlakozást. Csak ötven fognak az indítvány ellen szavazni, ezek közül ketten a néppártba, hárman a függetlenségi pártba fognak belépni.

Ez idő szerint még nem lehet arról szó, hogy a nemzeti párt a Széll-kabinetben tárcaát vállaljon, de a legközelebbi személyváltásokkor meg gróf Apponyi Albert, Horváth Nándor, Hodossy Imre és a disszidensek közül gróf Csáky Albin be fognak lépni a kabinetbe.

Üdvözetek.

Zalathnáról, Lukács László pénzügyminiszter szülővárosából dr. Werner Gyula orsz. képviselőhöz a következő távirat érkezett:

Szíveskedjék Lukács László ő excellenciájára előtt újabb kitüntetés alkalmából a zalathnainak határtalan örömet és őszinte hódolatát tolmácsolni. Csiky főesperes.

Kolozsvár, február 27.

Kolozsvár város szabadelvűpártja ma délután tartott ülésében egyhangulag elhatározta, hogy Hegedűs Sándort miniszterre kinevezése alkalmából táviratban üdvözi. A gyűlésen báró Feilitzsch Arthur és Sándor József képviselők is jelen voltak. Kolozsvár város tanácsa *Szvacina* Géza polgármester elnöke alatt tartott mai üléséből üdvözlő táviratot intézett Hegedűs Sándorhoz. A távirat így szól:

Kolozsvár város tanácsa lelkesült örömmel fogadta a hírt, hogy ő császári és apostoli királyi felső nagyméltóságodat legkegyelmesebben koreskedelmi miniszterre nevezte ki. Mint hazafiak teljes megerőséssel látjuk, hogy a felső bizalma nagyméltóságában olyan férfit tüntetett ki, aki államférfiúi bölcsességével, széleskörű tudásával és szelptőlen jellemével egyike a legelsőknak legjobbaink között. Mint Kolozsvár város polgárai pedig büszkén tekintünk nagyméltóságodra, mint városunk szülőtere és évek hosszú során át érdemekben gazdag országgyűlési képviselőjére. Senkire tudja nagyméltóságodnál jobban azt, hogy az ipar és kereskedelem föllendítése az erdélyi részekben egyike a legnevezetesebb országos érdekeknek és bizonyára senki se ismeri jobban a módokat és eszközöket, a melyekkel ez a cél elérhető. Éppen ezért nemcsak szintén örömmel, hanem a legszébb reményekkel is eltelve üdvözöljük magas állásában nagyméltóságodat. Városunk fölvirágzása körül eddig szerzett hervadhatatlan érdemeivel nagyméltóságod a polgárság örök halálját vívta ki magának és ezért városunkban szintén és általános tisztelet nyilvánul nagyméltóságod személye iránt. Midőn tehát megragadjuk az alkalmat, hogy szintén bizalmunknak, mely tiszteletünknek és ragaszkodásunknak nagyméltóságod iránt ezáltal is kifejezést adjunk, miniszteri működéséhez isten áldását kérjük. Aláírva *Szvacina* polgármester és a tanács összes tagjai.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara rendkívül közönyt tartott, amelyből Hegedűs kereskedelmi minisztert szintén megleghangu feliratban üdvözölték.

A függetlenségi párt intéző bizottsága elhatározta, hogy tekintettel Hegedűs Sándor kiváló érdemeire, nagy tehetségére és közhasznu működésére, a küszöbön álló választás alkalmával ellenjelöltet ellene nem állít fel. Ez a határozat városszerre nagy meglegedést keltett s így kétségtelen, hogy egyhangu választás lesz.

Kossuth Ferencet és az országos függetlenségi és 48-as pártot az egyesült ellenzék diadala alkalmából igen megleghangu feliratban üdvözölte a szolnoki *Egyetértés-Kör* nevében Kerekes elnök és Vig Sándor alelnök.

KÜLFÖLD.

Osztrák választási reform. Ma ült össze az alsó-ausztriai tartománygyűlés s első dolga volt elfogadni *Lustkanll* és társainak azt a sürögő indítványát, hogy a tartománygyűlés óvat tesz a 14. §. alkotmány- és törvényellenes alkalmazása ellen.

Azonnal a tartománygyűlés elé került az új választási reformjavaslat, amely a tartománygyűlési mandátumok számát 78-ról 90-re emeli. Ezek közül 12 mandátum az új választó-osztálynak jut és pedig felerészben Bécs városának, felerészben Alsó-Ausztria többi választókerületének. A javaslat szerint Bécs városa külön kuriává alakul. A városi és falusi községek közötti különbség megszűnik és valamennyi választókerület Bécsen kívül egy kuriát alkot. Lehetőleg egyetlen számú választókkal bíró választókerületeket alakítanak.

A *Neue Freie Presse* azt mondja, hogy ez az egész reform a klerikális és keresztény-szocialista párt malmára hajítja a vizet s mindenkorra biztosítani akarja nekik Alsó-Ausztriában a többséget. Bizonyított erre az is, hogy Bécs belvárosától elvonnak öt mandátumot s csak egyet hagynak meg neki.

A sziléziai németek tiltakozása. *Troppauból* jelenti egy táviratunk, hogy a tegnapi ott megtartott német népgyűlés olyan határozatot hozott, amely visszavonását követeli minden rendeletnek, mely a sziléziai németek nemzeti jogait csorbítja és kijelenti, hogy a németek törhetetlen ellentétést fognak kifejezni a kormány ellen, amíg a nyelvkérdést a német nép jelentőségének megfelelőleg nem szabályozzák. A határozat állást foglal az elien, hogy Sziléziát, vagy egyes részeit más országokhoz csatolják, tiltakozik a 14. §. alkalmazása ellen, végül valamennyi német párt összetartását követeli a kormány ama rendelkezései ellen, amelyek a németeknek a közigazgatásban való elnyomását szolgálják; a sziléziai német pártokból közös tanácskozó-bizottság kiküldését óhajtja s annak a reménynek ad kifejezést, hogy a képviselők önfeláldozó tevékenységükben kitartók lesznek. A gyűlé-

sen körülbelül 1300 ember vett részt. A város részben föl volt lobogóva. A gyűlésen Rochowski üdvözlő beszéde után Demol, Hoffmann, Kaiser, Menger, Lecher és Türk képviselők beszéltek.

A francia zavar.

Budapest, február 27.

Szinte mellékessé vált már a mostani viszonyok közt a Dreyfus-ügy, amelyből a pöröknek egész láncolata kerekedett. E láncnak az utolsó szeme, a Zola-, Esterházy-, Picquart- és Reinach-pörök után a Dérouléde-pör, amelylyel viszont kapcsolatban lesznek az esetleges royalista-pörök. A Dupuy-kormány ugyanis végre megröstellte azt a bűnös lanyhaságot, amelylyel Faure utolsó idejében az antisemita és antirepublikánus üzemeket nézte s most a Dérouléde-féle nevetséges puccs alkalmából komoly és szorgos házmotózásokat tartat a notórius antisemita és royalista vezéreknél. Ez utóbbiak minden álszenteskedés nélkül összeesküvőknek vallják magukat, csak az orléansi herceg tagadtatja el, hogy ő egyáltalában trónkövetelő volna; de azért szívesen látja, hogy areképét, mely őt francia tábornoki egyenruhában ábrázolja, épp most buzgóan terjeszszék.

A szenátus ma kezdte tárgyalni a revíziós törvényjavaslatot, amelynek erős ellenzéke van a felső kamarában. A tárgyalás ma még nem ért véget, de általánosan azt hiszik, hogy a szenátus sem fogja elvetni a képviselőházban már elfogadott törvényt. A mai viszonyok közt különben sem tulajdonítanak már nagy fontosságot annak, hogy a Dreyfus-ügyben a büntetőtanács egymaga, vagy a semmitőszék plénuma fogja-e kimondani a döntést.

A revíziós törvény.

Páris, február 27.

A szenátusban ma kezdték tárgyalni a kormány ismeretes revíziós törvényjavaslatát. Az ülés iránt politikai körökben igen nagy az érdeklődés. A folyosókon együtt volt a képviselőház minden pártja.

Verninac alelnök foglalta el az elnöki széket.

Lebrét igazságügyminiszter indítványára kimondotta a szenátus, hogy a törvényjavaslatot azonnal tárgyalja, a dolog sürögőségére való tekintettel.

Maxime Lecomte szólalt föl elsőnek a radikális párt részéről. Emlékeztette Dupuy miniszterelnököt, hogy még nem is olyan nagyon régen ő maga is tiltakozott a képviselőházban az *alkalmi* törvényjavaslatok ellen. Az igazságügyminiszter azzal érvelt, hogy az igazságszolgáltatás nagy elveit nem szabad összekeverni politikai kérdésekkel, s hogy a bírák függetlensége és a közhatalmak megosztásának elve minden művelt nemzetnek legmagasabb princípiuma. Ezt minden jó hazafi elismeri, de ehhez nem kellenek az ugynevezett hazafias ligák és hadsereg megbecsülése nem érdem, hanem kötelesség, amelylyel nem szabad kérkedni. A törvényjavaslat alkotmányellenes. Kitél fél a kormány? (Helyeslés a radikálisok padjain.) A miniszterválasz és a morális válság közül az utóbbi a végzetesebb. A kormány ezzel az elhibázott lépésével sárba rántja az igazságszolgáltatást. Lecomte azután szóba hozza *Quenay* de *Beaurepaire* denunciacióit és azt mondja, hogy *Mazeau* semmitőszéki elnök vizsgálata becsületére vált a rágalmozott bíráknak. Vádolja *Mazeaut*, amiért arra ragadtatta magát, hogy politikai tanácsot adjon a kormánynak.

Gróf Maillé: És ön azt meri mondani, hogy megbecsüli az igazságszolgáltatást?

Lecomte: Igenis respektálok az igazságszolgáltatást, amíg kötelességét teljesíti. De mi jögon beszél *Mazeau* szenvedélyről, amely elfogta a bírakat? Talán *Quenay* de *Beaurepaire*t, vagy *Cavaignac*ot értette? Amíg a rágalmozások meg nem szűnnek, addig nem lesz tekintélye az igazságszolgáltatásnak s amíg választási pletykák fogják befolyásolni a bírakat, addig az igazságszolgáltatás méltatlan lesz a beléje vetett bizalomra. Ha az igazságszolgáltatás tisztelné a törvényeket, akkor nem kellene attól félnie, hogy népszerűtlenné fog válni.

Lamarzelle: Majd népszerűtlenné fogja tenni ön!

Lecomte: A régi összeesküvőket még mostanáig sem ítélték el.

Dupuy miniszterelnök: Ez a pillanat nem alkalmas a szemrehányásokra!

Lecomte: Annyi bizonyos, hogy majd ezután ugyanugy fogják rágalmozni az egész sem-

mitőszéket, mint ahogy gyanúsították eddig a bűntetőtanács bírát. Hiába építünk mi, a polgárság, ha önkéreményben mindent. Így nem lehet a nyugalmat helyreállítani. (Tetszés a baloldalon.)

Bisseuil előadó polemizál Lecomtetel. Védi a törvényjavaslatot, amely nem akar kivételes lenni, hisz nemcsak a most szóban levő esetre vonatkozik, hanem pótolni akar egy nagy hiányt a törvénykönyvben.

Leidit: Csak a revízió ellenségei pártolják ezt a törvényjavaslatot!

Bisseuil elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot, amely lehetővé fogja tenni, hogy egy rágalmozat bíróság helyett köztisztviselőben álló törvényes fog itélni.

Girault ellenzi a javaslatot.

Lamarzelle szerint tekintettel a Mazeau által vont következtetésekre, a javaslatot el kell fogadni.

Bérenger kijelenti, hogy sohasem fog oly törvényt szavazni, amely az 1789. évi elveket sérti. Neki nincs határozott véleménye a Dreyfus-ügyben, de szükségesnek tartja, hogy a revízió tekintetében csupán a fennálló törvények szerint járjanak el. Gáncsolja a kormányt, hogy a Mazeau által megejtett vizsgálatot elrendelte és heves bírálat alá veszi *Beaurepaire* eljárását. Hangsúlyozza a hadsereg iránt való szeretetét, de nem tagadja, hogy a hadseregnek néhány vezére nagy hibát követett el. Ugy véli, hogy a hadseregnek távol kell magát tartania minden zűrzavartól.

Freycinet hadügyminiszter tiltakozik **Bérenger** szavai ellen és biztosítja a szenátust, hogy a hadsereg teljesen át van hatva kötelességének tudatától. A hadsereg hű a törvényhez és a felelősséghez, kötelességére kifogástalan és tekintetben sohasem mutatott gyöngöséget. (Tetszés.)

Bérenger azt válaszolja, hogy legkevésbé sem volt szándékában a hadsereget sérteni.

Erre a vita folytatását holnapra halasztoták és az ülés véget ért.

(Dérouléde csinnye.)

Páris, február 27.

Pasques, a Dérouléde-Habert-ügy vizsgálatával megbízott bíró ma délután az igazságügyi palotában kihallgatta *Rogé* tábornokot.

Ugyancsak **Pasques** tegnap a *Neully*-kaszárnyában kihallgatta azokat a tiszteteket, altiszteteket és közkatonaikat, akik tanúi voltak a Dérouléde eseményeknek.

Az *Intransigeant* vádolja Dupuyt, hogy Dérouléde pénteki levelének a végét elhallgatta. Ez a befejezés a lap közlése szerint így hangzik:

A mit tenni akartam, arra a köztársaság java és Franciaország üdve érdekében vállalkoztam ez a nemzet felszabadítására. El akartam törölni a korlátolt szavazati jogot s helyreállítani az általános szavazati jogot. Nagyon fájt, hogy nem sikerült a hadsereget és a népet a parlament emberei ellen vezérelnem. Amde odaadásom nem veszett kárba és példám nem lesz eredménytelen.

Paul Dérouléde

a becsületrend lovagja és a hazafias liga elnöke.

(Royalista összeesküvők.)

Páris február 27.

Fabre vizsgálóbíró utasítást kapott, hogy ma ismét házmotózást tartson a royalista és az antisémista párt egyes tagjainál. Ez az intézkedés nem függ össze a *Dérouléde*-ügyvel, hanem egészen külön áll tőle.

Tegnap a rendőrség tizenhét helyen tartott házmotózást. Valamennyi házmotózás az antisémista liga üzemével és a ligának az orléanistákkal és a bonapartistákkal való összeköttetésével volt kapcsolatos.

Kétségbevonják a *Temps*nek azt a közlését, hogy Guérin antisémista vezérnél megtalálták Walsin-Esterházy haditervét.

Az orléanista *Buffet*, akinél szintén házmotózás volt, azt mondta a rendőrbiztosnak:

— Arra, hogy mi Dérouléde tettében bűnrészeket volnának, nem fognak önkéreményben bizonyítékot találni. Igaz, én összeesküvő vagyok; de legyen róla meggyőződve, hogy a mi royalista eszünkünk, ha egyszer majd megismerjük, sikerülni is fog. Ha meg akarunk engem a konspirálásban akadályozni, akkor fogjanak el rögtön; mert ameddig egy csepp vér lesz ereimben, mindent el fogok követni, hogy királyunkat visszahozzam Párisba.

— E pillanatban — mondta erre a rendőrbiztos — nincs parancsom az ön letartóztatására. *Buffet* ezután emlékeztette a biztost a párisi grófnak arra a mondására, amely a köztársaságra vonatkozott:

— En me frappant elle me désigne. (Azzal, hogy üldöz, jelölté tesz.)

A kormány — tette hozzá *Buffet* — ezekkel a rendszabályokkal szintén azt árulja el, hogy fél a royalistáktól. Ez nekünk a legjobb propaganda.

Páris, február 27.

Nagyon jó eredménye volt az orléanisi herceg titkárnál, *Monicourtnál* tartott házmotózásnak. A titkár éppen akkor érkezett meg Brüsszelszélből ládákkal, amelyekben a hercegnek több párisi személyiséghez intézett levelei voltak; a ládákat természetesen elkobozták. A *Figaro* szerint az egyik levél egy királyi vérből való személynek szült, aki a hercegnek közeli rokona és külföldön lakik. Az iratok elkobzásának valószínűleg még 15—20 újabb házmotózás lesz a következménye. *Monicourt* egy újságíró előtt kijelentette, hogy egészen távol áll *Dérouléde* eszelekedetétől és semmiféle tudomása nem volt *Dérouléde* szándékairól. Ugyanilyen nyilatkozatot tett *De Vaux* is. Egy másik újságíró előtt azt mondta *Monicourt*, hogy a herceg nem trónkövetelő és semmiféle inkorrektiséget nem fog elkövetni.

A herceg különben francia tábornoki egyenruhában vetette le magát és ezt a képet most a franciák közt terjeszteni fogják.

Páris, február 27.

A *Temps* jelentése szerint az orléanisi hercegnek az a levele, amelyet *Monicourtnál* lefoglaltak, a *bolgár fejedelméhez* van címezve. A levelet fölbontatlanul átadják a kormánynak, hogy a címzetthez juttassa.

(Dreyfus-Picquart.)

Páris, február 27.

Cayenneből jelentik a *Politique Coloniale*-nak: Mikor a guyanai törvényszék elnöke január 3-án Dreyfushöz érkezett és átadta neki a kérdőponytokat, amelyekre huszonegy óra alatt kellett felelnie, *Dreyfus*, nagyot kiáltva örömben, így szólt: — Végre szólalom lehet. Ártatlanságom valahára ki fog derülni!

Páris, február 27.

Nacionalista lapok jelentik, hogy a semmitőszék büntetőtanácsa szerdán tárgyalni fogja a *Picquart*-ügyet s azzal vonja el a pört a katonai igazságszolgáltatás elől, hogy büntetésnek nyilvánítja *Leblois* ügyvédet, aki mint polgárember a polgári bíróságok elé tartozik.

Mazeau semmitőszéki elnök levelet intézett *Loew*hez, a büntetőtanács elnökéhez, amelyben kéri, hogy a tárgyalást erre a hétre tűzze ki.

HIREK.

Gajári Ödön.

Ez a név abból az alkalomból kerül a kis cikkely élére, hogy egyszerre két újságnak homlokáról tűnik le. Méltóztattak ugyanis olvasni, hogy Gajári Ödön lemondott a *Nemzet* és a *Magyar Újság* szerkesztői állásáról.

Gyakran, talán mindig is háborúságban voltunk egymással. Az következnie belőle, hogy távozásán öröme gyullad a szívünk. Talán úgyis van. De szíves figyelmét kérjük az olvasónak, mielőtt az aktákat lezárna. Mert ha Gajári Ödön más viszonyok közt mond le szerkesztői állásairól, nyilván megmozdul bennünk az érzés, amely minden érdeken felül is tisztelni tudja az ellenfél nemes kvalitásait. Eszünkbe jutna, hogy Gajári Ödön nem volt egyszerűen spanyolfal, amely mögött inperszonális pártemberek törekvései lapulnak meg és nem volt olyan üres csatorna sem, amely csak arravaló, hogy mindent nyilvánosságra vigyen, amit a pártból a publikumba önteni jónak látnak. Egyéni meggyőződéssel és tudatos munkával akart ő pártjának szolgálni és a félhivatalos újság szürke hasábjain vajmi sokszor jelentek meg olyan cikkelyek, amelyek alá Gajári Ödön a teljes nevét írta oda. Mert a maga nevével fedezte azt, amiért máskülönb kemény kritika juthatott volna ki a pártnak. Pedig Gajári Ödön nem bujt soha a párt mögé, inkább szerezte, ha a párt buvík az ő háta mögé. Szóval: hátgerince volt Gajári Ödönnek, amit nem igen szoktak keresni a félhivatalos újságok szerkesztőinek kvalifikációjában. És ha más viszonyok közt mond le Gajári Ödön, ezért mozdult volna meg bennünk a tisztelet, melyet a nemes ellenféltől sem illik megvonni.

Most azonban nem akarjuk eltagadni, hogy távozásán csakugyan öröme gyullad a szívünk.

Felszakitjuk az ablakokat és kinézünk egy kicsit az országba. Azt a műhelyt figyel-

jük, ahol a közvéleményt gyártják bizonyos foglalkozásokról; ahol különböző tapasztalatások és előítéletek retortáin leszűrődik valamelyes ítélet, ami ellen nincsen többé appelláta. Ott itélik el az ügyvédet, a végrehajtót, a zsidót és az újságíró. Még másokat is. De talán senkit annyira, mint az újságíró. Valami csodálatos kezesítés gyülemlét fel az újságírók ellen, amióta egy kicsit elhatalmasodtak. És megbizhatóság, függetlenség, meggyőződés vagy intenció szempontjából csak a legrosszabbat hiszik róluk. Azt mondják — de miért részletezni? No, nincsenek róluk valami jó véleménynyel, annyi szent. És szó, a mi szó, de néha magunk közt is elvetjük a sulykot és gyönyörűen meg tudjuk egymást gyanúsítani. Akkor aztán jön egy rettenetes nagy válság, amelyik próbára tesz minden embert: politikust, újságíró és publikumot. És ahogy a válság bonnyolódik és foszladozik: minden fázis jó alkalom, hogy az ember megfigyelje, ki miképpen áll a talpán? Ki a következetes? Ki az önzetes? Ki a legény? Mind közül az, mire a válság megoldódik és elkövetkezik a perc, mikor mindenkinek le kell vonnia a következtetéseket, Csak szem kell hozzá és figyelem. Mi pedig figyeltünk. Ámbátor hiszen különösebb figyelem nélkül is szembeszökik egy és más.

Ime az utolsó nagy válság! Nem volna nehéz kimutatni, micsoda fontos szerepe volt benne a zsurnalisztikának. De mire? Fontos az ő szerepe mindenkor. Nézzük inkább a válság végét, a leszámolás óráját. S akkor szembeszökik, hogy egész esomó politikusként, aki ugyancsak verte a mellét csatáközben, a végén megelégedett róla, hogy a következtetéseket illenék talán levonni. Egyszerűen megalakodott mindahány. Ellenben akadt egy újságíró, aki ugyan mivel sem loyagolta el inkább magát, mint azok a politikusok, akikkel egy sorba állott, de a végén még sem alkudott meg. S míg az egész harci csoport szépen beadta a derekát, addig az egyetlen Gajári Ödön a — lemondását adta be. Most aztán, mélyen tisztelt publikum, ám tessék betakarozni fulig az előítéletek jó puha paplanába: a mi szívünk mégis öröme gyullad a Gajári Ödön távozásán. Az újságíró sem veheti meg az isten bidege, mikor ilyen példák melegítik fel. És ha szerettük idáig, mert olyan jó kolléga; ha sajnáltuk, mert családi öröme az örvendezők közt éppen azokat ke-reste hiába, akikért magát annyira exponálta: — most mélységes hálával hajtjuk meg az újságírók lobogóját Gajári Ödön előtt, mert az országban kigyúlt örömtűzek fényénél mindenkinek láthatóan mutatta meg, hogy az ember sokkal kényelmesebben elboldogul, ha csak annyira érzékeny, mint egy képviselő, de mindjárt nehezebb a sora, ha annyira érzékeny, mint egy újságíró.

Több hálával leszünk neki ezért a szolgálatért, mint amennyit politikai szolgálatai révén aratott másfelé...

K.

Budapest, február 27.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 28-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessék tovább.

— Gróf Apponyi György betegsége. Gróf Apponyi György, Apponyi Albert édesatyja Eberhardban halálos betegon fekszik. Egy Eberhardból érkezett távirat szerint a legnagyobb aggodalommal néznek az agg főur betegségének lefolyása elé.

— Az egyetemi körből. *Ludwigh* Rezső az egyetemi kör elnöke, elfoglaltsága miatt lemondott elnöki tisztéről. Az ifjuság egyhangulag *Bibó* István joghallgatót jelölte ki utódjául. A kör tisztakarában is változás lesz, amennyiben *Hudny* Zoltán, az eddigi főpenztáros föltűnik lesz, a főpenztárosi tisztet pedig hámori Bíró Pal veszi át.

— *Hock* János böjti prédikációi. *Hock* János országgyűlési képviselő, március 1-én, szerdán délután fél négy órakor, a Ferenciek templomában böjti prédikációt tart.

— **A trónörökös Flumében.** Ferenc Ferdinánd főherceg — mint Fluméból jelentik — vasárnap megtekintette az odaváló tengerészeti akadémiát. A főherceg onnan a *Pelikán* hajóra ment és Raguzába utazott.

— **Szell Kálmán üdvözlése.** A somogy megyei közművelődési egyesület *Tallian* Gyula főispán elnöke alatt tartott igazgató választmányi üléséből a következő felirattal üdvözölte *Szell* Kálmánt, mint a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnökét:

Nagyméltóságú Miniszterelnök ur! Kegyelmes urunk! Somogy vármegye Közművelődési Egyesületének igazgató választmányja épp ülését tartja, midőn azt az öröndetes hír veszi, hogy felséges urunk és királyunk bizalma nagyméltóságodat, a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnökét, vezérünket, Magyarország miniszterelnökévé nevezte ki. Engedje meg nagyméltóságod, hogy széles ez országot átható ezen öröndetes esemény hatása alatt őszinte szívből és hazafias lelkesedéssel mi is résztvevőnk tisztelői sorában, fogadjuk megismerésünknek nyilvánítását és szerencsekívánatunkat, s engedje emlénkünk, hogy országos gondjai és nagy elfoglaltsága közepette jövőre sem fogja megvonni támogatását és pártfogását egyesületünkől.

— **A kápolnai csata.** A kápolnai csatáért pár éve emléket állítottak a honvédeknek, akik elvérezték az osztrák tulerő következtében. Az emléknél ma megjelent *Eger* és környékének kegyeletes közönsége: ma volt ötvenedik évfordulója a szerencsétlen kimeneteli csatának. Az emlékünnepr — mint *egri* tudósítónk írja — méltó volt azokhoz a hősközhöz, akik meghaltak a kápolnai csatáért.

— **A cár betegsége.** Mi is megirtuk azt a hírt egy pétervári távirat alapján, hogy a minden oroszok cára beteg s hogy a Délvidékre utazik enyhülést keresni. Erre a hírre vonatkozólag gróf *Zichy* Jenő a következő levelet intézte hozzánk:

Tisztelt szerkesztő!

Most érkeztem Pétervárról és nem kis csodálkozással olvasom az összes mai lapokban, hogy az orosz birodalom cára mennyire beteg! stb. Ugy hiszem ezen, a valóságok meg nem felelő hír legjobb megcáfolása az, hogy ő felsége a cár négy napja, azaz *csütörtök délelőtti 10 órakor a pétervári teli palotában majd egy óráig tartó kihallgatáson fogadott engem*, mely fölülte kegyes és szíves társalgás alatt volt alkalom örömmel láthatni, miszerint ő felsége a cár nemcsak hogy a legjobb egészségnek és kedvnek örvend, de szellemes és szimpatikus modorában a legbehatóbban, politikai és tudományos kérdésekről a legeszebb módon eleven érdeklődéssel társalgott.

A tisztelt szerkesztőség őszinte tisztelője
Gróf *Zichy* Jenő.

Berlinből táviratozza tudósítónk a N. W. T. utján, hogy ott nagy feltűnést keltett a *Politikén* című újság közleménye a cár betegségről, mert a *Politikén* a koppenhágai királyi udvarral összekötöttségben áll és értesülései megbízhatók szoktak lenni. Ez egyszer azonban kétséges, vajjon igaz-e a dán újság híre. A *Politikén* szerint a cár csak éppen a névaláírásokat végzi, minden egyebet *Mihály* nagyherceg intéz, mert a cárt betegség eltiltja a szellemi munkától. A békeamifesztrum kiadása óta lassan sorvasztja a cár szervezetét a baja, amelyet súlyosbit sok mellékes körülmény.

— **A miniszterelnök mint diák.** Az új miniszterelnök, *Szell* Kálmán kitűnő diák volt. VIII. osztály második felévi bizonyítványa szösz szerint következőleg hangzik:

Szell Kálmán, 18 éves, római katolikus, született Táplánszabán 1843-ban Vas megyében. Kötöny elsőrendű I. Erkölyi viselője; törvényeszerű. Figyelem: feszült. Szorgalom: kitartó. Hittan: kitűnő. Latin: kitűnő. Magyar: kitűnő. Német: kitűnő. Történet: kitűnő. Természetan: kitűnő. Számtan: kitűnő. Propedeutika: kitűnő. Írásalakja: csinos. A bizonyítvány kelte: 1861 július 28.

— **Az abauj megyei alispánválasztás.** Abauj-Torna vármegye március 2-ikán tartandó közgyűlése fogja betölteni a *Fábián* László halálával megüresedett alispáni állást. Két jelölt küzd a díszes állásért: *Hammersberg*-László megyei főjegyző és *Rakovszky* Endre, a vármegyének érdemes első aljegyzője. Mint *Kassáról* írják nekünk, a törvényhatósági bizottság tagjainak nagy része lelkesedéssel sorakozik *Rakovszky* jelöltség körül, aki a vármegye szolgálatában eltöltött csaknem két évtizedes közpályáján maradandó érdemeket szerzett és a kit puritán jelleme és előkelő szellemi kvalitásai egyaránt méltóvá tesznek arra, hogy a megyének első választott tisztviselője legyen. A *Hammersberg*-párt már hetek óta valóságos terrorizmussal dolgozik: mindent elkövet, hogy megfélemlítse *Rakovszky* híveit és semmiféle kerteszközökkel sem riad vissza, csakhogy kicsikarhassa a többséget, amelyre pedig kétségbeesott erőfeszítései dacára sincs kilátása. Igazításaival feldúlta az a nárt a vármegye

közéletének békéjét és a megyének legtisztelendőbb vezéralakjai ellen indított hajszája mindenféle visszatekintést szűlt. Akik a rendet, békét és a konzolidált, jó közigazgatást óhajtják, azok minden izgatás és megfélemlítés ellenére is kitartanak *Rakovszky* Endre mellett, akinek alispánisága a vármegyei közélet erős felendülését fogja jelenteni.

— **Nem az idő halad** — de mi sem változik! Madáchnak ez a változata járja most Brassóba, mióta ott az idő kerekere beeredett, befagyott, akár a négykrajcáros omnibusz az egy-szeri Stáció-után. Azt írják ugyanis onnan, hogy hajnalban háromnegyed ötkor befagyott a főtéri tanácsház órája, s délig sem melegedett fel a brassaiak forró pillantásaitól, akik tanácstalanul pislogtak tanácsházuk felé. Nem is hittek szeimeknek, sem az óráknak, sem a napnak, hanem igenis a tanácsház órájának. Miután pedig varjút a mutatónem látták, s miután a tanácsnak legjobban kell tudnia, hogy hányat ütött, végre miután nem látták be, hogy miért kelljen Brassóban éppen csak az időnek haladnia, — haza mentek s szépen lefeküdtek. Oh bübajos kezelt, ahol még a szász is megérti, hogy aki ülhet, fölösleges járkálnia, s aki feketik, boldog ha csak üldögél! Azóta talán az idő és az óra már engedett, a brassaiak azonban még mindig nyugosznak. Így képviselik a nyugatot Keleten.

— **Kardpárba.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozza levelezőnk, hogy ott a *Molnár* Béla országgyűlési képviselő és dr. *Búza* Barna ügyvédjelölt, a *Felső-magyarországi Hírlap* főmunkatársa kardpárba vittek. *Búza* Barna a mellén, *Molnár* pedig a jobb karján kapott jelentéktelen vágást. A párba oka egy hírlapi eikk, amelyet *Búza* Molnár nagybátyja ellen írt.

— **Tanügyi ülés.** Az országos katolikus tanügyi tanács ma délután tartotta első gyűlését dr. *Sternberger* Ferenc egyházi és *Ember* Károly világi elnök vezetése mellett a budapesti szeminárium dísztermében. A gyűlést dr. *Sternberger* Ferenc elnök nyitotta meg. Ezután a tanács tudomásul vette a hercegprímás leiratát, mely szerint kívánatosnak jelzi a főpásztor, hogy a nyáron tartandó közgyűlés tárgysorozatába a következő kérdések is felvessenek: a tanítóképző intézetek *tanterve*, a polgári iskolák *reformja* és a *háztartásai iskolák*. Megállapították ezután az országos bizottság és a hazai katolikus tanító-egyletek közti viszonyból folyó legközelebbi teendőket. Továbbá megbeszéltek a bizottsági helyiségek ügyeit. Végül az árvalás-alap ügyében teendő intézkedésekről gondoskodtak.

— **Andréa követője.** Csaknem bizonyos immár, hogy *Andréa* és merész társai szerencsétlenül jártak a messze északon s mégis akad követője a légvakmerő utánan. *Charles Hite* természetű, aki *Pear* hadnagyot kísérte legutolsó észak-sarki utazásában, most kormányozható léghajón akarja az utat megtenni az északi sarkhoz. A léghajó, amelyet maga talált föl s amely már elkészült, szivar alakú. Hossza huszonegy méter, átmérője pedig kilenc méter. Ez a léghajó két gőmből áll, amelyek közül az egyik csupán levegővel van megtöltve. Ennek az az előnye, hogy a könnyű gáz, ha a nap melegtől kitér, nem kell kibocsátani, hanem egyszerűen a levegővel töltött gőmből kisebbül. Érdekes, hogy *Hite* mily módon akarja léghajóját függetlenné tenni a légáramlatoktól. A gőmbel egy nehéz acélból készített alkotmány van összekötve, ebben fognak elhelyezkedni az utasok s ugyanitt lesz a gép is, amelylyel a léghajót kormányozzák. A *Hite* által föltalált szénsavgép, bár nagyon könnyű, összes sulya huszonhét kilogramm, állítólag tizenöt lóerőt fejleszt, amely két nagy szélkereket hajtana óriás sebességgel. *Hite* léghajója a próbatüzásokon állítólag kitűnőnek bizonyult. Ezzel a sarki léghajóval egyuttal meg volna oldva a kormányozható léghajó problémája is. De hogy vajjon tizenöt lóerő elég-e ahhoz, hogy egy nagy léghajót bajton, az még legalább is kétséges.

— **Tüntető katonák.** Ritka dolog, hogy katona tüntessen. Ha azonban nem kap kenyeret, joga van egy kicsit lármáznia. *Madridból* sürgönyzik lapunknak, hogy néhány ezer hazahozott katonára nagy tüntetést rendezett a városban, mert oly nyomorban van, hogy még kenyérre való se jut. A prefektus a rendőrök segítségével szétoszlatta a tüntető tömeget, amelynek az volt a büne, hogy háborút viselt a hazájáért, és most kiabál, mert ezért még csak kenyeret se adnak neki. . . .

— **A fehér, fekete és sárga keztü.** A francia köztársaság elhunyt elnökének, *Faure* Félixnek temetésén a köztársaság új elnöke *fehér*, a képviselőház elnöke *fekete*, a szenátus alelnöke pedig *szalma-sárga* keztüben jelent meg. Természetes, hogy a divat dolgában igen korrektt *Páris* előkelő férfiai nagyon elesodálkoztak ezen. Az általános vélemény ebben a világtrendítően fontos kérdésben ez: a sárga keztü alelnököt menti az, hogy öreg ember. Az ő ifjúkorában ez volt az ünnepies viselet. A helyes szint *Loubet* elnök találta el. Nem volt rokona a régi elnöknek, tehát nem kellett gyászba öltöznie; hivata-

los egyenruhája nincs, tehát ceremóniás öltözetben: frakkban, klakkban és fehér keztüben kellett megjelennie. *Deschanel* követte el a divat törvényei ellen a legsúlyosabb hibát. A fekete keztü csak gyászruhához, vagy gyászarkóthöz lehet viselni. — *Boldog* franciák, akik ezekben a zavaros időkben azzal is ráérnek foglalkozni, hogy a fehér, a fekete, vagy a sárga keztünek van-e létjogosultsága a temetésen!

— **Ünnepelt öcfőnök.** *Steiner* Bertalan gyáros, a *Knopp* és *Steiner* cég főnöke és alapítója vasárnap ünnepelte 70-ik születésnapját. Ez alkalomból az irodai személyzet s a gyári alkalmazottak *Laender* Izsó irodafőnök s *Klein* Henrik művezető vezetése alatt testületileg tisztelegtek főnökükkel, aki a felkes ovációért könnycsigá megatva mondott köszönetet.

— **Egy volt külügyminiszter halála.** A szombatról vasárnapra virradó éjszakán egy rég elfeledett ember hunyta be féradt szemeit örökre. *Schwechat* mellett, a kettenhofi kastély magányában halt meg kilencvenhárom éves korában gróf *Rechberg* János Bernát, Euszták, József, Xavér, Nepomuk, Károly, Antal egykori osztrák külügyminiszter, aki 1859-től 1864-ig állott Ausztria ügyeinek az élén. A regensburgi születésű gróf 1828-ban, miután gazdag családjának a vagyona tesvérbátyjára szállt, mint követségi attasé, osztrák államszolgálatba lépett. Fokrol-fokra haladva, 1859-ben utóda lett Buolnak a külügyministerségben, majd pedig miniszterelnök. Napoleon szeptemberi konvenciója után nem akarta elismerni az új olasz királyságot s leköszönt. Neve azóta még Ausztriában is feledésbe ment. Felesége 1894-ben halt meg, fiát pedig már 1877-ben veszítette el. Komornyikja, gazdasszonya és társalkodónője voltak csupán körülötte. Szombaton még jóízűen megvacsorált s társalkodónőjével kártyázott az öreg ember. Éjféljártban komornyikja börtöngest hallott s odasieltet ágáéhoz. *Rechberg* már eszméletlen volt s az elhívott *Schwechat* orvos már nem segíthetett a haldoklón. Egy órákor már azt táviratozták a családnak, hogy a gróf meghalt.

— **Pierre Loti megint tengerész.** Emlékeznek még rá, hogy tavaly a francia tengerészeti miniszter *Pierre Lotival*, a világhírű íróval együtt sok tengerészti szívet nyugdíjazott oly indoklással, hogy ezek az urak nem érdemlik meg az előléptetést, s aki ennyit se érdemel, az menjen nyugdíjba. *Pierre Loti*, akinek, úgy látszik, tengerési ambíciói is vannak, azonnal megfellebbezte a minisztertanácshoz ezt az intézkedést. Nem akart hanyag katonának látszani. A minisztertanács tegnapelőtt döntött *Loti* kérelme fölött, és hogy a nagy író iránt érzett tiszteletnek jelét adja, összes akkor nyugdíjazott társával együtt visszahelyezte őt a szolgálatba. A napokban már újra felveszi az aranyrojtos kabátot a poeta, s ismét tengerre száll.

— **Halálozás.** *Minich* József szobrász, volt negyvenéves honvéd tegnap délután 68 éves korában a fővárosban elhunyt. A boldogult serdülfő volt, amikor a szabadságharc kitört. Beállt honvédek és részt vett a harcokban, míg nem az ácsi-ütközletben megsebesült s csak tömördek viszonagság után tudott megmenekülni. Felgyógyulva, a szobrászati pályára lépett. Egyike volt a Képzőművészeti Társulat legrégibb tagjainak s legelső kiállítóinak. Budapesten számos art appliqué munkát tervezett, de régebbi idő óta nyugalomba vonult. Egy héttel ezelőtt influenzába esett, amely elragadta őt családjától. A mélyen lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy *Minich* Józsefné, született *Ösz* Emma, gyermekei: dr. *Minich* Károly és neje született *Horváth* Alice és gyermekeik, *Lyka* Károly és neje született *Minich* Ida és leánya, dr. *Minich* Jenő, *Lukovits* István és neje született *Minich* Vilma és leányuk, fajtalmód megtrórt szívvel jelentik, hogy a felejtetetlen terj, apa, após és nagyjánya *Minich* József maganzó, volt 48-as honvéd, élete 68-ik, boldog házassága 33-ik évében, f. hó 26-an, rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemet folyó hó 28-an, délután három órákor fogjuk a római katolikus szertartás szerint beszenteltetni és a gyászházából (*Nagy* János-utca 12. sz.) a Kerepesi-úti temetőbe örök nyugalomra kiserni.

Heéry Bódog, apátplébános életének 61-ik és leikézkedésének 36-ik évében Sarosmegyében, *Sirokán* folyó hó 24-én meghalt. Temetése a vidék részvelete mellett folyó hó 27-én ment végbe. Az elhunyt 17 éven át felelős szerkesztője volt az újsóvkor megszűnt *Sárosmegyei Közlönynek*, amely utóbb, mint politikai lap a nemzet párt érdekeit szolgálta.

Tegnap vasárnap délután temették el *Rényi* Rezsőt, 1848—49-es honvédőhadnagyot, a pozsonyi *Toidy*-kör tiszteletbeli elnökét. A *Toidy*-kör küldöttségére dr. *Pávai-Vajna* alelnök vezetése alatt, a 48—49. honvédek pedig *Földes* elnök vezetése alatt koszorukat helyezték az elhunyt ravatárolra. A temetésen jelen voltak még a vármegyei tisztikar *Klempa* aszpannai, *Taller* polgármester, a *Toidy*-kör tagjai, az öreg honvédek és nagyszamu gyászoló közönség.

Kassán tegnap elhunyt *Ardényi* Pál volt 48-as főhadnagy, nyugalmazott kir. kinstári uradalmi ügyész, a kassai 48-as honvédegytel elnöke 70 éves korában.

— **A költők barátja.** *Loubet*, az új köztársasági elnök azt izenté Faure Félix övegyének, hogy akkor hurokoldjék ki a köztársasági elnököt hivatalos palotájából, az Elyséből, amikor akar. Tegnapelőtti vette Faure övegye és árva igénybe az új elnök előzékenységét. Akkor kiment a két kísért szemű, gyászruhás hölgy abból a palotából, ahol annyi vidám ünnepeken csillogott még nem is olyan régen. *Lucie* kisasszony, Faure leánya — mint írják — nagyon meg van törve. Az imádásig szerette az apját. Amit ő kért tőle, azt az elnök azonnal teljesítette. Legtöbbször szegény, éhező poéták érdekében fordult apjához és sohasem eredménytelenül. A költők iránt érzett nagy szeretete honosította meg Faure házában azt a szokást, hogy minden hivatalos, ünnepes ebédre a politikusokkal együtt sok festő, író, szobrász, újságíró volt hivatalos. Nem volt tollforgató ember Franciaországban, akinek a könyvét meg ne vásárolta volna. — Így aztán érthető, hogy az ilyen táplálékból élő lelkű kisasszony szinte harcias erővel küzdött egy családjában, mint a társaságokban — Dreyfus mellett. . .

— **A jómódu poroszok.** A német Reichstag minapi ülésén *Siemens* képviselő azt mondta, hogy minden porosznak van átlag 3500 márká vágyona. A német humoristák ehhez az érdekes kijelentéshez rögtön megcsináltak a következő két jelenetkét.

I.

Betörő (doronggal a kezében rákiált az ezreseit számláló bankár): Bocsánatot kérek, nekem még hiányzik 3499 márká 97 pfennig az átlagos vagyonhoz. Sziveskedjék kifizetni. . .

II.

A tudós asszonyság (kijön a másik szobából, karján az újságötlet csesemővel): Itt van! Itt van!

Az apa (örömben táncra kel): Éljen! Most ismét gazdagabb vagyok háromezeröt száz márkával.

— **Krivány állására ki pályázik?** Arad megye a hivatalos lapban pályázatot hirdet Kriváynak, az országos híri sikkasztónak állására. A vármegyei főszámvevő és a gyámpénztári ellenőr, aki megitta a levét annak a nagy bizalomnak, amellyel Krivány iránt viseltett, ugyancsak állását veszítette. Ezeket az állásokat most a Kriványval együtt töltik be. Előnek elég szép előd Krivány, itt a pályázat, vajjon ki lesz az utódja?

— **Kilencezer éhes.** Évenként ezer meg ezer ember hagyja el a kisebb vidéki városokat s rohan a metropolis felé, hogy aranyat szerezzen. A legtöbb kenyeret se tud szerezni. Érdekes statisztikája ennek a minden országban folyó küzdelemnek a párisi Seine-prefektúra legújabb kimutatása. A hivatalnak tizenkét írokra volt szüksége; pályázatot irt ki és 2821 pályázó jelentkezett. Három szolgai állásra 3913 jelentkező közt kellett választani. Néhány vámhivatali díjnak megüresedett helyét 3523 ember akarja elnyerni. — Ez összesen kilencezer éhes ember.

— **Házasságok.** *Bottlik* János honvédszázados, február 26-ikán eljegyezte *Simontits* Irma kisasszonyt Budapesten. — *Jánossy* Béla, a jog- és államtudományok doktora február 26-ikán eljegyezte *Simontits* Ilona kisasszonyt Budapesten. Kettős öröm egyszerre. — *Spiegel* Samu, a Magyar Tudakozódó Ereltel felügyelője eljegyezte *Lázársfeld* Józsa kisasszonyt. — *Dembitz* Gyula olk. elektroteknikus, a *Dembitz* Dávid és Gyula cég beltagja, tart. hadnagy eljegyezte úv. dr. *Berliner* Gusztávné *Ilonka* leányt Bajan. — *Székelly* Béla, m. kir. postakárekpénztári tiszt, február 28-án vezeti oltárhoz az erzsébet-városi plébánia templomban *Baranyi Jolánka* kisasszonyt.

— **Betörő gróf.** A berlini büntetőbírósga ma veszedelmes gonosztevő felett ítélt. A bíróság ítélete azt mondta, hogy *Linaré*-nak hívják és a megboldogult *Rudolf* trónörökösnek a természetes fia. A kutatásokból kitudódott, hogy nem *Stettin*-ben született, hanem *Bajorországban* és *Beifussell*-nek hívják; sohasem katonáskodott Szegeden, nem is volt Magyarországon. Azt is kinyomozták, hogy betörésért már kétszer ült a fegyházban. Most is betörés miatt állott a bíróság előtt. Harmadfél évi fegyházra ítélték.

— **Szabás Lycoum.** A *Szabás Lycoum* részéről dr. *Erődi* Béla, a földrajzi társaság elnöke tegnap a m. á. v. északi főműhelye munkásainak előadást tartott a szent földről, amelyet velített képekben is bemutatott. A munkások nagy tömege a tágas előadó teremben a legnagyobb érdeklődéssel fogadta a tanulságos előadást. Március hó 1-én dr. *Sebestyén* Károly és dr. *Balassa* József tartanak előadásokat, az előbbi a görög áramáról, az utóbbi a nyelvtársokról fog értekezni. Ez előadások a műgyetem pótépületében lesznek délután 5-6 és 6-7 óra között.

— **Hangverseny.** A Fehérvári-Egyesület nagytényi katolikus arháza javára március 18-án a Katolikus Kór disztermben zongora-, ének-, szavalt-, hegedű-, gordonka- és harfangszókkal nagy szabású hangversenyt rendez. Előjegyzések 3 és 2 írtos erkély- és zartszékekre a Kór helyiségében esti 6-8 óra közt elfogadtnak. Jegyek kaphatók március 1-től *Kertész* Lujza dohánytözsdejében, *Lohr* Maria virágársnál és *Tabódy* József elnöknel a Várházban.

— **Elített huszárhadnagy.** Aradról telegrafálják, hogy *Manojlovits* Milos huszárhadnagyot váltóhamisításért nyolcadfél évi fogságra ítélték és ma a mőlersdorfi katonai fegyházba szállították.

— **Ováció Hoffmann Józsefnek.** Dr. Hoffmann József egyetemi tanárt, akit a napokban miniszteri osztálytanácsossá léptettek elő, hallgatói ma délután szép ovációban részesítették. Amint a terembe lépett, zafos éljenzessel fogadták és az egyik jöghallgató lelkes beszédben tolmácsolta a hallgatóság örömet és ragaszkodását. Dr. Hoffmann meghatóttan mondott köszönetet a figyelemért és biztosította tanítványait, hogy igen nagy öröme szolgál szeretetük, melyet kiérdemelti továbbra is igyekzeni fog.

— **Ismeri a betegét!** Debreczenben valami *Tápai* Mihály veszélyeztette a közegészséget kuruzslásaival, amelyek miatt aztán a tanács kitiltotta s ezt a végzését a belügyminiszter is helybenhagyta. Tápai csodadoktor azonban tisztában van azzal, hogy a közgazgatás mozog, hangot ad, sőt emészt is, de azért nem mondható egészségesnek. Azért hát egyet fordult s mire elkészült a diagnózissal, huszast tett a zsebébe, bement Debrecenbe, egyenesen a város könyvtörméjébe. Ott terjedelmes prospektust nyomtatott, amelyben nem feledkezett meg arról, hogy pontos címét közzétegye, magát csoda-doktornak ünnepelesen is kijelentse, vagy százfélé betegséget felsoroljon, melyekről csak ő segíthet s a maga és páciensei becsületszavára dicsekszik el legfényesebb sikereivel. Ugy látszik azonban, hogy a kitiltással reklámot csapni magának, tiltotta szerénysége. Pedig az a prospektus világosan bizonyítja, mennyire ismeri a betegét. Most már csak némelyek mondják toladó embernek, különösen a tanács kebelében, de azt tartják, hogy az ember okosabb, ha enged.

— **128 éves asszony halála.** *Kassáról* telegrafálják, hogy az abaujmegeyi *Resken* meghalt tegnap *Szegezski* Andrásné 128 éves korában. Az öreg asszony, akit messze vidéken egy ismeretek, mint akinél öregebb ember nem él ez országban, csaknem élete végéig egészséges volt, ugyanarra, hogy sokszor fárastó házi munkát is végzett. Pedig sok lelki szenvedés is érte. Sorra vesztette el férjét, gyermekeit s most már csak unokái élnek, akik közt a legfiatalabb hatvan éves. A mult héten influenzába esett, amelynek törékeny szervezete nem bírt ellentánni. Ma temették el a környék részvevői mellett.

— **Sikkasztó bankár.** A bécsi tőzsdén és a kereskedő körökben ma nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a *Mariahilfen* levő *Drechsler* és *Schönberger* bankház tulajdonosai megszöktek Bécsből. A sikkasztók magukkal vitték a bankjukban elhelyezett negyedmillió forintot. Ugyanezzel a jelentéssel függ össze egy *teplici* távirat, amely elmondja, hogy a *Drechsler* és *Schönberger* bankház ottani fiókjának a vezetője az illetfeleknek kijelentette, hogy nem képes fizetni, mert a bankház tulajdonosai megszöktek. A *teplici*-aussigi kerület negyedmillió forinttal van érdekelve. A hatóság bezáratta az üzletet és megtette a feljelentést a bécsi cég ellen.

— **A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete** utabban a következő adományokat vette: *Jókai* Mór 50 ft. *Hegedűs* Sándor 50 ft. *Kornfeld* Valdemár (honpolgári esküteltele alkalmából) 10 ft. A pesti úr. nögyelet alárcos báljának tiszta jövedelméből 25 ft. A kissebisi gránit-kőbányák r. t. 100 ft. A kereskedő ifjak társulata 25 ft. A sajtónak egy öszinte barátja 100 ft. A pesti első hazai takarékpénztár 200 ft. A VIII-IX. ker. úr. jöteköny nögyelet báljának rendező-bizottsága 20 ft. *Medicus* tancstestély 30 ft. Szállódások, vendéglősök és kereszmárosok ipartársulata bálbizottsága 50 ft. A budapesti szesz- és likőrkészítők bálbizottsága 10 ft. Mind ezekért az adományokért halás köszönetet mond a nyugdíjintézet igazgatósága.

— **A szerelm sötét verem.** *Maszlovcsky* Ottó pancsovai pénzügyőr, előkelő szülők gyermeke, halálisan beleszeretett egy kaszírőbe, aki a napokban eltűnt a városból. *Maszlovcsky* a leány bucsu nélkül való távozását annyira szívére vette, hogy szolgálati fegyverével agyonlőtte magát.

— **Munkások halála.** *Zürichből* táviratozzák, hogy az épülőben lévő *Jungfrau*-vasuton ma robbanás történt. A vasut alagútjában ugyanegy évi dinamitpatron idő előtt fölrobbant. A robbanás következtében hat ember meghalt és több megsebesült. A robbanás ereje négy munkást és a munkafelügyelőt darabokra szakgatóta.

— **Eltűnt díjok.** *Goldberger* Ignác 22 éves államvasuti díjnok, még e hó elsején elment sorokári-ut 96. szám alatti lakásáról, és azóta nyoma veszett. Semmiféle írást nem hagyott hátra és valószínű, hogy vagy öngyilkosságot követett el, vagy pedig szerencsétlenség érte.

— **The Hungarian Review.** Ez a címe az új angol nyelven szerkesztett lapnak, amelynek első számát ma küldték szét. Az új lap főcélja Angolországra, nevezetesen az angol kereskedőkkel, nagyiparosokkal, gyárosokkal és bányászokkal, főként pedig az angol és amerikai nagytökevel megismeretlni ama parlagon heverő természetes kincseket, amelyekben Magyarország oly nagy mértékben bővelkedik. Vajjon sikerül-e majd ez uton felhívni reánk a külföld figyelmét, az meg kérdés; de a hazafias vállalat mindenesetre támogatást érdemel. Az új lap előfize-

tési ára egész évre 24, félévre 12 korona. Előfizelési árak *Z. Zaborszky* Gyula címére, Erzsébet-körút 49. szám alá küldendők.

— **Öngyilkosság.** Bécsben ma egy fiatal vasuti tisztviselő a betegsége miatt öngyilkosságot követett el. *Stangl* Ferencnek hívják a boldogtalant. Az északnyugati vasutnál volt fogalmazó. Szabadságot kapott, hogy letehesse a szakvizsgáját. Ma délelőtti sikerrel állotta meg a vizsgát, aztán egy barátjával elment. Az után hirtelen rosszul lett, a vér elöntötte az arcát úgy, hogy kocsin vitték el. Az északnyugati vasut portásának a lakásán ápolás alá vették s miatt a barátja orvosért futott, a portás felesége pedig vizgét vet életének. Szolgálati kardja vele volt, azt kihuzta, a falhoz támasztotta a markolatát, a hegyét meg a nyakának irányozta s így átszurta a nyakát. Mire észrevették, már elvérzett.

— **Szegény szülők figyelmébe.** A magyarországi központi *Fröbel* nögyelet elnöksége értesíti a szegénysorsú szülőket, hogy óvodába (VI. Bajza-utca 27., V., Széchenyi-tér 2., VII., Hársfa-utca 36. és VII., Sip-utca 10.) a létszám keretében még néhány kisedd díjtalanul fölvehet. Ez iránt való kérvények az elnökséghez (Bajza-utca 27. sz.) intézendők.

— **Gazdak érteke.** Magyarországon még mindig a gazdaközönség a közélet alapvető, többségben levő osztálya. Függyelmelem kell kísérni tehát a legcsekélyebb mozzanatot is, mely ez államfenntartó alap megerősítésére, szellemi és anyagi emelkedésére előnyre szolgál. Van egy intézet, amely ezt a célt, a gazdaközönség boldogulását, mozdítja elő a maga hatáskörében. Ez az *Ingalan- és Jeltáloz-Forgalmi Intézet* (Budapest, VI. Váci-körút 39. száma alatt), amely tíz esztendői fennállása óta közel 50 millió frtot helyezett el félvénként csupán 2 frt 37 és 1/2 kros részletekkel törleszhető kölcsönökben. Kölcsönöknek fölönnye tehát az olcsóság, de előnye az a körül-mény is, hogy nem ádóalapon, hanem a helyviszonyok figyelembe vételével és készpénzben engedélyeztetnek. Az intézet most, amidőn a kölcsönök a tavaszi mezőgazdasági munkálatokkal párhuzamosan végezhető hasznos beruházások eszközei által a birtok értékének és jövedelmezőségének fokozására nagyfontosságú szerepet játszhatnak, gyorsan bonyolítja le a kölcsönügyleteket.

(x) **A Zoltán-féle szag- és iznélküli csukamájolaj** a legbiztosabb szer külföldi gyermekbetegségek (vérszegénység, angolkór, scrophulosis, tüdővész) keletkezésének elhárítására. Üvege 1 forint *Zoltán* Béla udvari szállító gyógyszerárában. Budapest, V., Nagykorona-utca 23.)

A rendszer temetése.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, február 27.

Ujjongás közepette, örömtűzek lobogása mellett aligha esett még temetés a fővárosban. Ma, február huszonhetedikén — a história is föl fogja ezt a dátumot jegyezni — ez is megtörtént. Reggel látott napvilágot a diadalmas gyászjelentés, amelyben báró *Bánffy* Dezső politikájának elhangzott a végső akkordja, és estére a lidérenyomástól megszabadult ország fővárosának a polgársága olyan vígságos temetést és halotti tort csapott, hogy szinte csak most tűnt ki a maga egészében, micsoda korszak záródott le a mai nappal. A *Bánffy*-kormány bukásának öröme ma este fákllyámenet járta be a fővárost és a polgárság tisztelgett az országgyűlési ellenzék valamennyi pártja előtt.

Hat óra felő óriási tömeg hullámzott már a Vamuáz-köruton, ámbátor a tüntetésre a meghívókat csak délután kezdték osztogatni az utcákon. Félóra mulva ezer fákllya pirosas fényt tükrözött vissza a Duna vize. Majd fölhangzott a *Kossuth*-nóta és a polgárság rendben megindult a függetlenségi és negyvennyolcas párt muzeum-körúti helyisége felé. A tizezer főből álló lelkes csapatot a rendőrség vezette, a rendet azonban *Kardhorád* Árpáddal az élükön a polgárság tartotta fenn. Utközben egyre hangzott a Rendszer halotti éneke:

— Abucg Bánffy!

— Le a Tiszákkal!

— Éljenek a disszidensek!

A függetlenségi és negyvennyolcas párt tagjai csaknem teljes számban megjelentek a pártkörben. *Kossuth* Ferenc néhány társával az erkélyen várta a tüntetőket. Dr. *Fényfi* Kálmán üdvözölte a függetlenségiakat és vezérüket, lelkes szavait szinte tulhar-sogta a polgárság folyton megújuló éljenzése. *Kossuth* Ferenc meghatva köszönte meg a kitüntést, amely — ugymond — érdemtelenül éri őket. Ők csak kötelességüket teljesítették és ugyanezt fogják tenni, ha még valaha hasonló működésre szükség lenne. Ezután a nemzeti párt helyisége elő vonultak. Az üdvözölő beszédet itt dr. *Molnar* Jenő mondotta. Harminc éves küzdelem diadalát ünnepejjük ma — kezdte beszédét. Azt kívánja a nemzeti pártnak, hogy továbbra is legyen hű védelmezője a magyar alkotmányoknak. *Szentiványi* Árpád szíves szavakban köszönte meg az ovációt.

A menet most a disszidensek pártklubjához akart vonulni. A rendezők azonban tudtára adták a polgárságnak, hogy *Szilágyi* Dezső megköszönte előre a közönség rokonszenvét és arra kérte a vezetőséget, hogy — mivel a párt fontos értekezletet tart — nem szeretné, ha a szíves üdvözlésnek esetleg válasz nélkül kellene maradnia. A Kerepesi-úton a zenekar hazafias indulókat játszott, a fáklyások pedig abc-golták Bánffy és éljenek Széll Kálmán. Nyolc óra lehetett, amikor a körutra befordult a tömeg. A nagy örömben valaki elkiáltotta:

— Éljen a rendőrség!

És erre olyan igazi éljenést kapott a rendőrség, amilyenben tüntetések alkalmával nem igen szokott részesedni. Ami erkélyünk előtt is megálltak a fáklyások és percekig éljenek a *Budapesti Napló*.

A *Bartha Miklós* vezetése alatt álló függetlenségi párt előtt dr. *Schuechthoffer* Ferenc ügyvéd mondott beszédet. Talizmán gyanánt fogjuk megőrizni — felelte *Polónyi Géza* — a polgárságnak ezt a tüntetését. Egy rettenetes korszak története záródott le a mai nappal, amelyet a történetíró Bánffy-korszaknak fog nevezni. Azok, akik azt hitték, hogy Magyarország eladó — fejezte be beszédét — csalatkoztak, eladó csak egy érdekcsoport volt. Lelkes éljenzés hangzott föl, mire *Bartha Miklós* ismert ékesszólásával jellemezte a mai nap fontosságát. A lefolyt harc — úgy mond — nem volt más, mint természetes következménye a multnak. Régen elfojtott indulatok szabadultak föl a hazafias keblekből. Mi, a kisebbség elítélünk egy elvet, hogy megmentsünk egy religiót. Mert a magyar alkotmány a nemzet történelmi religiója. Átéltünk egy politikai földrendést, amely ronggyá lépte a Tisza-lexet. Hegycsuszamlást teremtett a pártok között, hogy siettesse a *Rendszer temetését*. Ma ime, temetik a Rendszert. A győzelem annak az őserőnek az eredménye, amelyet a magyar alkotmány igazsága rejt magában. Percekig éljenek *Bartha Miklós*, azután az országgyűlési néppárt helyisége elé vonultak. *Kovács Gyula* üdvözölte a pártot, amelynek nevében gróf *Zichy János* mondott köszönetet. Végül *Holló Lajost* üdvözölte dr. *Vig Viktor*. *Holló* arra kérte a fáklyásokat, akiknek — kilenc óra után járt már az idő — már alvófélben volt a fáklyájuk, hogy lelkesedésük lángja sohase aludjék ki. A Hunyadi-terem máglyában elégették a fáklyákat és megéljenek a rendőrséget, azután a tömeg rendben szétszólt.

Ki a miniszter?

— Jelenet. —

Kedves Hegedüs! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt kereskedelemügyi magyar miniszteremmel ezennel kinevezem.

S z e m é l y e k:

Hegedüs Gyula, kómikus.

Hegedüs Ferenc, énekes.

Egy hordár.

(Történik az utcán.)

Hegedüs Gyula (ujongva):

Minő szerencse, mely öröm,
Ennyit soh'sem reméltem,
Eztán lesz csak szerepöröm,
Most lesz csak szép az életem!

Hegedüs Ferenc (jön rohanva):

Szervusz Gyulus, te jó barát
Hadd jobb kezéd kezemben,
S intőzeted színészkarát
Köszöntsd az én nevemben! (büszkén)
Már *Káldyt*, *Máder*t megvetem,
S nem ápolom a hangom,
Megváltozott a helyzetem,
Megváltozott a rangom!
Ha kedvem van: rekedt vagyok,
S ha próba van kiírva;
Direktor, karnagy, s más nagyok,
Ijeszteni nincs ki bírna!
Miniszter ur! Miniszter én!
Hallottad már barátom?
Magam se hinném, annyí tény,
Ha nem nyomtatva látom!

Hegedüs Gyula: (pokoli gunnyal.)

Ugyan, ugyan, szegény naiv
Öröm mi lesz a véged?
Miniszternek színész ha hív
A trón, mért hívna téged!
Lehet, e gúny vesébe szúr,
De minden arc derülne,
Ha Pa . . . pa . . . pa . . . pagéno ur
A bársonyszékbe ülne!

Hegedüs Ferenc (magánkivül):

Vigyázz! Türelmem egyre fogy!
Talán a *Váreha*t!

Olyan nagy úr előtte, hogy

Megnyílik minden ajtó?

Hegedüs Gyula (mint fent):

Mint *Államtitkár* úr tevék,
Tudd hát meg, szert e székre! . . .
Tán nem hiszed el most se' még?
Tévedtél, valld be végre!

Hegedüs Ferenc (toporzékolva):

Nem is vitázom e felett! . . .

Egy hordár (arra rohan):

Hegedüs Ferenc (nyakon csipi):

Óh szólj, porlepte vándor,
Miniszterre tudod ki lett?
Nemde . . . Hegedüs . . .

A hordár:

. . . Sándor! (tovább rohan).

Hegedüs Gyula:

Sá . . . Sándor!

Hegedüs Ferenc:

Vége! Szörnyűség!

Hegedüs Gyula:

Meglesz a büntetésünk!
Tíz órát már elverte rég,
S a próbákról lekészünk.

Hegedüs Ferenc (letörve)

A *Säckingeni trombitás*

Helyemben ugy dalolna:

Isten véled, szegény Gyulam,

Gyönyörnek sok lett volna!

(Elrohannak különféle irányban.)

— kó.

Pszt! Pszt! Pszt!

— A csöndes háború. —

(*Humbert francia ezredes fölállta a zajtalan puska- és ágyúcsövet. Nincs többé durrandás. Ime, egy jelenet a jövő háborújából.*)

A tábornok (suttogva): Állj!

Az adjutáns: Lőhetünk?

A tábornok (látésővébe néz): Most . . . Célozz!
(Egy kis csattogás.) Ugyan kérem, miféle láрма ez?
Kocsmbában vagyunk talán?!

A tiszték: Pszt! Csöndesebben!

A tábornok: Tűz! (Semmi zaj, semmi füst.) Hé,
ki pipázik ott a második sorban? Mit füstölsz, te
haszontalan?!

A baka: Bocsnát . . .

A tábornok: Második tüzéreged kanyarodjék föl
jobbra, a kövezett uton. A lovak patái alá pokrócokat
terítsenek! Kezdjék löni azt a kis erdőt odaát.

Az adjutáns: Igenis.

A tábornok: A pipákat el kell tenni. Nem tűröm
a füstöt!

Az adjutáns: Igenis.

A tábornok: Tehetnek ötven lövést az összes
ágyunkkal, de ha egy piszenést hallok! . . .

— o. —

A királyné szobra.

Budapest, február 27.

A *Budapesti Napló* címére ma a következők
adományok érkeztek a királyné szobrára:

Karcagi izraelita szent egylet	5 frt kr „
Országos Magyar Színész- Egyesület és Nyugdíjintézet	50 „ — „
Azarnócai izraelita iskola gyűjtése	2 „ — „
Vasuti olvasókör Brassó	5 „ — „
Összesen:	62 frt — kr.
A legutóbb kimutatott összeg: szeg:	4271 frt 79 kr.
Gyűjtésünk eddigi eredménye:	4333 frt 79 kr.

FŐVÁROS

(*) **Az inasoktatás ideje.** Az Országos Ipar-egyesület a főváros tanácsához kérvényt intézett, amelyben, hivatkozva arra, hogy az alsófoku ipariskolákban az új szervezeti szabályzat alapján inaugurált időbeosztás az iparos körökben általános elégedetlenséget keltett, egy új oktatási rendnek, egyelőre legalább kísérletképpen egy-két kerületben való életbeléptetését kéri. Ez a kérvény azt óhajtja, hogy az esti oktatás ejtessék el, s o helyett a hét egy napján egész délelőtt és egész délután felváltva tartassék a tanoncoktatás. A fővárosi iparoktatási bizottság *Szabó Alajos* tanácsnok elnöklésével,

gróf *Festetich Géza* jegyző előadása mellett ma délután behatóan foglalkozott a kérvénnyel, amely körül élénk vita keletkezett. *Gelléri Mór* és *Thék Endre* az iparegyesület kérelmének helyes voltát fejtették, de e mellett foglalt állást a bizottság tagjainak nagy része is, mint *Hahóthy Sándor*, *Lengyel Sándor*, *Minke Béla*, sőt *Verédy Károly* kir. tanfelügyelő és *Pesti Ferenc* előjáró is helyeselték és elfogadhatónak jelentették ki az iparegyesület kérelmét. A bizottság végre abban állapodott meg, hogy az eddigi állapot fenntartása mellett a jövő tanévben kísérlet gyanánt az iparegyesület által javasolt új tanrendszert is néhány kerületben életbeléptetendőnek tartja.

(*) **Az állandó vízvezetési bizottság** ma délután ülést tartott *Halmos János* polgármester elnöke mellett. — *Kajlinger Mihály* vízvezetési igazgató előterjesztette a vízművek mult hónap állapotáról szóló jelentését. Bejelentette, hogy a külföldi szakértők közül *James Mansergh* londoni mérnök megküldötte a szakkerület véleményét a budapesti vízművekről. A munkát, amelyet beküldött, a legkimerítőbb módon, igazi angol alaposággal üléli föl a nagy mű összes viszonyait. A meghívott többi szakértőtől is rövid idő alatt várható a jelentés beérkezése. *Piperkovits* Bátor tanácsjegyző jelentette, hogy a káposztásmezei vízművekhez folytatólag szükséges területekre nézve nem sikerült a megegyezés s így nem maradt hátra egyéb, mint az, hogy az ügyet a bírósághoz tegyék át s a főváros a telkek kataszteri jövedelmének megfelelő negyvenszeres pénzüsszeget letétbe helyezze; ez a pénz mintegy 20.000 forintra rug. — Ugyancsak beérkeztek az új vízvezetési szabályzat anyagával szolgáló összes adatok s így semmi akadály sincs annak, hogy a tárgyalásokat a jövő hónapban megkezdjék.

(*) **Taub Salamon alapítványa.** *Taub Salamon* fővárosi polgár 10.000 forintos alapítványt tett, a fővárosi illetőségű s valláskülönbség nélküli való szegények főlegelésére. A belügyminiszter az idevonatkozó alapot okiratot ma jóváhagyta.

(*) **Mesterséges zsír.** A fővárosi hentesipar-terület panaszt tett a tanácsnál, hogy több budapesti cég műzsirt gyárt s elárasztja vele az egész országot. Ezt a műzsirt mindenütt mint budapesti sertészsirt árulják s ezzel megrontják a budapesti zsír jó hírét. Kéri az ipartestület, intézkedjék a tanács, hogy a műzsirt a forgalomból kitiltás. Ha ez nem lehetséges, legalább annyit tegyen meg, hogy a műzsír-árusok üzletükben látható helyen írják ki, hogy ott műzsirt kapható. A tanács fölhívására a följelentett cégek kijelentették, hogy műzsirt gyártanak, de a műzsirt külön hordóba rakják s a hordón megjelölik, hogy műzsír van benne. A műzsirt élvezhető, mert sertészsír, oleomargarin és szezanolajvegyíték. A tanács fölhívta *Balló Mátyást*, a fővárosi vegyészeti intézet igazgatóját, vizsgálja meg a műzsirt. *Balló* azt jelentette, hogy a műzsirt forgalombahozását megtiltani nem lehet, mert élvezhető s az egészségre nem ártalmas. Azonban sokkal olcsóbb, mint a természetes zsír s annyira hasonlít a természetes zsírhoz, hogy még a szakember is csak nehezen tudja megkülönböztetni. Sokkal veszedelmesebb tehát, mint a művaj árusítása, amelyről a törvény intézkedik. A margarint ugyanis mindenki megkülönböztetheti a természetes vajtól, a műzsirt pedig csak vizsgálat után lehet megkülönböztetni a sertészsirtól. Nagyon valószínű tehát, hogy a sokkal olcsóbb műzsirt sertészsír gyanánt adják el s így a közönséget megkárosítják. Azt javasolja tehát, írjon föl a tanács a földművelési miniszterhez, hogy országos törvénnyel rendezze a műzsír árusítását. A tanács a javaslatot el is fogadta s fölirt a miniszterhez.

(*) **A Budasfürdő vize.** A kereskedelemügyi miniszter, a fővárosi előterjesztésére válaszolva, „megnyugtatóan tudatja, hogy az eskütéri hid építése közben föllakott Rudasfürdő forrásának a vize folytonosan egyenletesebben tér vissza. A miniszter különben gondoskodott róla, hogy a fürdőt e tekintetben károsodás ne érje.

SZÍNHÁZ, MŰVESZET.

** **Várszínház.** A kis budavári színház bérlőközönsége ma végre nagy operát kapott: a *Hugenottákat*, Meyerbeer remekét. A *Rászedett Kadi*, a *Jancsi és Juliska* és a *Jó éjt Pantalon ur* után ez a hatalmas zene nagyon jól esett a budaiaknak, akiket az igazgatóság ebben a szezonban tulságig soványkosztan tartott. Halljuk is, hogy a bérlők közt akadnak sokan, akik névtelen levelekben figyelmeztették az intendánst a budai műsor egyhangúságára és kérték a grófot, hogy legalább az utolsó hónapokat édesítse meg valami finomabb csemegével. A *Hugenották* csemegének mindenesetre nagyszerű. Ha jól vagyunk értesülve az igazgatóság szándékairól, biztosra vehetik a budaiak, hogy a jövő hónap folyamán megkapják a *Bohémeket* is. — A mai *Hugenotta*-előadás főérdekessége az volt, hogy Valentine szerepében *Györgymé Zsófia* asszony lépett föl, aki öt-hat évvel ezelőtt az Opera kötelekébe tartozott s akit az igazgatóság most visszaszerződtetett. A pihenés *Györgymé* hangját még erősebbé tette. Ma minden fáradság nélkül énekelte a nehéz drámai szerepet és a harmadik felvonás híres nagy ariáját bravuros felső hanggal tudta befejezni. *Györgymé* kétségkívül hasznos tagja lesz az

ensemblesnek és a műsorváltozás kellemetlenségeitől meg fogja óvni az igazgatóságot, mert ez a buzgó énekesnő ama szerencsések közé tartozik, akiknek még az influenza sem árt s akik előtt a rekedség ismeretlen fogalom. A budai közönség ma valósággal ünnepelte Ney Dávidot, aki Marcellt énekelte és sokat tapsolt Larizzának is, aki Raoul szerepében lépett a várszínház lámpái elé. Nem hagyhatjuk szó nélkül azt a kuriózumot, hogy a harmadik felvonásban, ahol a szín háttérre a régi Párisi tünteti föl Scribe intenciója szerint, ma este *Velenecé* láttuk a *doge-palotával* és a *piazzetta két ismeretes oszlopával*. Elismerjük, hogy a budai Várszínház díszleteiben sohasem volt gazdag, de valamiféle házosportja mégis csak van, amit ezuttal használni lehetett volna. A kedélyes nembánomság nem plus ultrájának kell neveznünk, ha így segítnek magukon, hogy Valois Margitot, Sains-Brist és az egész Szent Bertalan-éjszakát egyszerűen átteszik — *Velenecébe*, a *doge-palota* elé!

** Keglevich István gróf v. b. t. t. Keglevich István grófot, a *Magyar Királyi Operaház* és a *Nemzeti Színház* intendánsát, a *Magyar Újság* híradása szerint a királyi valóságos belső titkos tanácsosává nevezte ki. Ez a legmagasabb kitüntetés nyilván elismerése azoknak az érdemeknek, amelyeket Keglevich István gróf a két műintézet föllendítése körül szerzett, ahol a megelőző szízesztémák a legszomorubb állapotokat hagyták reá örökül. Gróf Keglevich István zajtalan munkálkodással végzi a talajjavítást az Operaházban és világos, hogy az ilyen óvatos alapvető munka nem jelentkezik lármás szenzációkban. A *Nemzeti Színházban* azonban, ahol egészen új élet pezseg, máris látjuk avatott, buzgó, öntudatos munkájának eredményeit. A legmagasabb királyi kitüntetés és a közönségtől csak buzditani fogják gróf Keglevich Istvánt, hogy a megkezdett uton megmaradjon.

** Landi Camilla. Ismerik *Brahms: Feklein samkeit* című gyönyörű dalát? ... "Hanyatt fekszem a magas zöld fűben és fölfele tekintek, — körültem a tücskök csiripelnek és a mennybolt kéksége csodálatosan veszk körül." Így szól az I. strófa, amelynek zenéjéből szíráhangokhoz halljuk a nagy magányt és a természet békességének harmoniáját, — csupa csöndesség, csupa napsugár, tücsökcsiripelés és végtelen kékség! És a természetek ez a nagy hangulata (a II. strófa) ezt az érzést ébreszti föl a költő lelkében: „A szép fehér fellegek, mint valami szép csónok álmok, subannak át a végtelen kékségen és én olyasmit érzek, mintha már régóta meghaltam volna és örök régiókon át velük együtt vándorolnék üdvözülten!” — Ezt az örök szépségű dalt énekelte ma este Landi Camilla, a hírneves dalénekesnő, aki ez idő szerint korunk legjobb dalénekesnőivel, Barbi Alice trónusáért küzd. Tömören tartalmas hangja a régi fényben pompázott, sőt mintha a mélységben még nyert volna, — ének-technikája tökéletes, frajrozása maga külön egy művészet, hang- és lélekzetvétele maga a természetesség, — csak — nagyon sokan vagyunk eretnekek, akik ennél a „csak”-nál megakadunk, megérvén a határ vonalat, amely őt Barbi Alicétől, a dalénekesnők eszményétől elválasztja. És ez a határ vonal egy egész világ! A hang anyag, a tudás, az intelligencia, a tökéletes módszer még nem emeli föl az énekest az eszményi magaslatra, ehhez még kell a nagy belső ihlet, a rajongó hit, amely a művészt — régi frazís! — a művészet papjává emeli, — a közönséget pedig amugy igazában elragadja. Ez a nagy belső ihlet, ez a hit nincs meg Landi Camillában, aki ma este a *Feldeinsamkeit*, *Brahms* fontos dalának első strófája után kedves meglepettséggel tudta üdvözölni valamelyik ismerősét ... hogy aztán a zongorakíséret magánrésének elhangzása után a másodikba kezdjen bele. Nagyon fájt, kinosan fájt ez a köszöntés, amely mint a rakéta világitotta meg egyszer ezt a fölényes intelligencián alapuló nagy művészetet. Ekkora nagy művészet nem bírja el a lelki naivitásnak teljes hiányát, — az ilyesmit csak kisebb kaliberű jelenségeknek tudunk megbocsátani. A közönség különben egész este lelkesen ünnepelte a kitűnő énekesnőt, aki legnagyobb sikereit *Händel: Admeto-áriájával* és *Scarlatti: Pillangójával* aratta. — Közreműködött még Weinbaum Keresztély fuvalomművész, aki a *Beethoven-románcon* (50.) kívül a *Murillo-Allegro de Concert* (Terschok) játszotta el. Kegyetlenség és izléstelenség ilyen jóra való fiatal tehetséget Landi Camilla mellett a közönség elé állítani.

** Hírek a Népszínházról. Jones Sidney új operettjének a *Görög rabszolgának* szombati első előadására ma kezdték el a jegyek árusítását s máris oly nagy volt az érdeklődés, hogy a jövő vasárnapi és hétfői előadásokra is elkezdik holnapról kezdve a jegyek árusítását. — A *Népszínházban* a héten több rég nem adott jó darab kerül színre:

csütörtökön adják a *Szókimonó asszonyságot*, mely *Blaha Lujzának* egyik legkiválóbb szerepe; holnap pedig a *Tündérlak Magyarhonban* kerül színre hosszas pihentetés után. Ez lesz a régi jó népszínmű hetvenharmadik előadása.

** Irwing, mint Ádám. A *Budapesti Napló* már több ízben adott hírt arról a magyar színpadi irodalomra nézve nagyszerű művészi eseményről, amely *Londonban Madách Imrének Az ember tragédiája* előadásával készülben van. A *Színeszeti Közlöny* arról értesül most, hogy *Madách* remekművét a londoni *Irwing-színház* elfogadta előadásra s a tragédia főszerepét maga *Irwing* fogja játszani. A mi értesülésünk teljesen meggyezik a *Színeszeti* újságával s kiegészíthetjük azzal, hogy *Henry Irving* egy magyar festőnél megrendelte a *Madách*-tragédiára vonatkozó színvázlatokat s ezeket a vázlatokat a napokban már el is küldték *Irving*nek. A nagy angol művész még erre az évadra tervezi *Az ember tragédiája* előadását.

** A Vigszínház premiérje. A Vigszínházban holnap, kedden, kerül bemutatásra *Albert Carrének Dr. Papi* című háromfelvonásos boházata. A boházot után *Siraudinnek Hajnali vendég* című egyfelvonásos vigjátékát adják először. Erre való tekintettel az előadás pontban félnyolcra kezdődik.

** Patti-intervju. *Patti* Adeline, harmadik férje után *Cederström* svéd báróné, a római Quirinal-szállóban, ahol most megismételt *mezéshe*it éli, meginterjuváltatta magát egy római újság dolgozójával. Az udvarias újságíró mindenekelőtt azt bocsátja előre, hogy *Patti* azt a benyomást gyakorolja az emberre, mintha egy pár évvel ezelőtti volna.

— Azok a bizonyos szarkalábak a szemek szögletében olyanok, mintha — fülemile-lábaeskák lennének. Aztán az a pazarlása az ékszereknek a kezeken, a keblen, a nyakon és a füleken!

A mai énekművészeiről a diva nem valami kedvezően nyilatkozott.

— Manapság — mondta — már nem oskolázék úgy ki a hangot, mint egykor. Az én időmben még oly előkelő tehetség sem merészkedett ki a színpadra addig, amíg nem volt egészen biztos a művészetében. Manapság senkinek sincs már türelme. Mindenki oly gyorsan s amennyire csak lehetséges, meg akar gazdagodni s a művészeknek már estükbe sem jut tanulni.

A *Wagner*-zenéről azt mondta a diva, hogy imádja és játszza is zongorán, ha nem is éneki. A szerencsétlenség az, tette hozzá, hogy manap annak van a színpadon a legnagyobb sikere, aki a legnagyobb lármát bírja csapni. Ennek a képesán aztán a diva egy nagyon is reklamizáló kis rablótörténetet mesélt el, amely állítólag rajta esett meg Amerikában. Egy éjjel a végtelen prairieken száguldozt a vonat, mikor egyszerre lövések dördültek el s a rablók megállították a vonatot. Az utasok közt óriási rémület volt, a mikor valakinek észbe jutott, hogy *Patti* énekelhetne a zsványoknak. Rimánkodni kezdtek neki, mire ő engedett s énekel. Olyan szívhez szólóan, hogy a rablók arcan könnyek pergették végig s megfellekedtek a rablásról. Nem nyultak semmi idegen jószághoz s a vonat békén zakatolhatott tovább. Így mesélte legalább az egykor isteni *Patti* ...

** Új eredeti operett. A *Magyar Színház* igazgatósága, értesülésünk szerint új eredeti operett-szöveget fogadtat el előadásra. Az operett címe *Nappali komédiások* s szerzője *Boross Endre*, a *Magyar Színház* jeles komikusa. Az operetthez *Fekete József*, a színház nagytehetségű karmestere, írja a zenét.

** Hangverseny. *Pallos Pál* zongoraművész e hónap 25-én este nyolc órakor a zongorakészítők zongoratermében hangversenyt rendezett, amelyen *Wilhelm Ella*, *Seemann Adél* operatársnő és *Altmann Leo* hegedűművész működtek közre.

** Vendégzseprelés a Népszínházban. A *Népszínház*nak legközelebb egy fiatal énekesnő vendége lesz. *Szeicsényi Linka*, a zeneakadémia végzett jeles növendéke fog fellépni a *Hoffmann meséi* hármas női szerepében. A vendégzseprelés, értesülésünk szerint, szerződési címből történik.

** Lindau Pál elbocsátása. *Lindau Pált*, a hírneves német vígjátékíró, aki intendánsa volt a *meiningeni* udvari színházban, elbocsátottak ebből az állásából. A meiningeni intendánsnak színház villamos világitása kérdésében támadt konfliktusa a hercegi udvarral s ez volt az oka távozásának. *Lindau* különben maga kérte állásából való felmentését.

** Perosi Párisban. *Don Lorenzo Perosi*, a csinos olasz abbé, aki az itáliai királis asszonyok Mascagni ellen játszanak ki mostanában, Párisban van. A pápi körök, öreg királis grófnék borzasztóan ünneplik. Föl is lépett néhány nagyszabású szalóban, új oratóriumából játszott egyet mást zongorán. Nagy művét pedig nyilvánosan is előadta egy zenekar. A *Figaro* költészetéből megdicséri, a többi lap hidegen bánik el vele.

** Pátek egy színházban. *Brüsszelből* táviratozták, hogy az ottani *Nouveau Theatre* tegnapi előadása közben nagy pátek tört ki. Egy villamos készülék felrobbanása következtében a nézőteret egyszerre megtöltötte a füst, mire a közönség nagy rémület vett erőt s a kijáratok felé kezdett tudni. Kévs időre rá azonban a füst szétoszlott s a közönség megnyugodva tért vissza a helyére s folytatták az előadást. Egy villamos munkás erősen megsérült.

** A paródia paródiája. Nemrégiben adtak Párisban egy boházot, amelynek az volt a címe, hogy *La dame de chez Maxim*. (A Maxim vendéglőbeli hölgy). A darabnak — *Feydeau* írta — óriási sikere volt, úgy hogy most egy orfeumban a paródiáját adják. Az a hölgy, akiről *Feydeau* boházata szól, valóságos gal létezik, olyan félvilági dáma. Az orfeumban, amely a *Feydeau*-féle parodikus boházot paródiáját adja, az az ötlete támadt, hogy a címszerepet magával azzal a hölgygyel játszatja, akiről a *Feydeau* darabja szól. A kisasszony hosszas vonakodás után el is vállalta most a szerepet, és a saját paródiájának a paródiájában lép föl. Pikánsnak elég pikáns föllépés.

** Színházat romboló közönség. A színházi közönség nem valami kegyesszívű, ha megharagozik, de kegyetlenség dolgában mégis páratlanul áll az a bosszu, amelyet nemrégiben *Chikagóban* vett egy színházi közönség, egy darabnak az elmaradása miatt. *Egy arasz élet* című darabnak a bemutatás előadására most a közönség pár perccel az előadás megkezdése előtt megjelent a lámpák előtt és elmondta, hogy nem tarthatja meg az előadást, mert elvették tőle a darab előadási jogát. A közönség erről hallani sem akart.

— Romboljuk le az egész bódét! — hangzott jobbról, balról.

A biztatást csakhamar követte a tett. Akinek csak kés volt a szobában (s az amerikaiak nem igen járnak kés nélkül), neki esett az illeseknek s összevissza hasogatta a kipárnázott székeket. A földhüdt közönség össztört mindent, ami a kezei ügyébe esett s még a villamos lámpákat is leszaggatták és feldobták a színpadra. A rombolás közepette sok asszony és gyermek megsérült. A rendőrség csak nehezen tudta megfékezni a „t. c. közönséget.”

** Francia librettista halála. *Párisból* táviratozták, hogy *Charles Nuitier* hetvenegy éves korában meghalt. Az elhunyt könyvtáros volt a párisi operának s arról nevezetes, hogy ő volt az első, aki annak idejében a *Wagner*-operák szövegekét fordította.

** Makó Lajos szubvenciója. A belügyminiszter, értesülésünk szerint, *Makó Lajos* temesvári színgazgatónak, aki a nyáron a Budai Színkörben tölti az évadot, háromezer forint állami szubvenciót engedélyezett.

** A miskolci színház primadonnája. *Ledófszky* Mariska, aki ez idő szerint a soproni színház tagja, a jövő évadra a *miskolci* színházhoz szerződött kolortura-primadonnának. A vidéki színpad jeles művésznője már aláírta szerződését.

** Operaszerező munkás. *Régóta* ismeretes, hogy az olasz nép zongorizálás, de hogy közönséges munkásmunkás akadt köze, aki operát ír, ez még a világ legmunkásibab nepe közt is feltűnő ritkaságszámba megy. Egy ilyen munkás akadt a *velencei* arzenál munkásai közt. *Coccola Luigi* a neve s operájának a címe: *Fedro*, az *afrikai*. A dalmi szövegkönyvet is ő maga írta s minthogy dalmi nagy zeneszerzői tehetségét bizonyítja, nyilvános gyűjtést indított, hogy az opera előadását lehetővé tegyék. Az opera március elsején kerül bemutatásra a *velencei Rossini*-színházban.

** Vidéki színházak. *Versecről* írják lapunknak: A délvidéki színtársulat *Bokody* Antal igazgatója alatt *Versecen* tartja most előadásait a közönség meleg érdeklődése mellett. A szövetkezet városai *Lugos*, *Karánsebes*, *Versec* és *Fehértéplon* teljesen elégedettek a társulat változatos műsorával és művészi színvonalon álló előadásaival. A jövő három évre pályázat mellőzésével ismét *Bokodyval* kötötte meg a szerződést a szövetkezet. A társulat kiválóbb tagjai az igazgatópáron kívül: *Farkas*, *Margittai*, *Vágó*, *Szilágyi*, *Szobeni*, *Tukorai*, *Károlyi*, *Láng*, *Károlyiné*, *Takács* *Mariska*, *Reviczky* *Etelka*, *Bánda* *Róza*, *Jászai* *Mariska*, *Gerőffy* *Frida*. — A *zombori* színházban március negyedikén fejezte be működését *Deák* *Péter* színtársulata s *Bajára* megy. A napokban volt jutalomjátéka *Bogrogi* *Linának* a *Nórán*ban szép sikerrel. Mellette különösen *Hesvi* *Gábor* aratot tetszést.

** Gyors-színház. A gyorsfűtő és gyorsfutó mintára ma már — gyorsszínház is akadt. Erre a névre tette magát legalább már óva a müncheni *Residenz Theatre* tagja, *Basil* úr, akiről egy német újságban azt olvassuk, hogy *Björnsonnak Lange Pál* és *Parsberg Torn* című új dramájának a második felvonásában eljátszotta *Kraft* *Arne* szerepét, azután az ő rendezése alatt álló müncheni udvari színházhoz hajtott és ott résztvett a *Kurmärker* és *Picard* című darab előadásában s mintan itt is eljátszotta szerepét, visszatiet az előbbi színházba és folytatta a szerepét. És mindezt egy este!

** Külföldi színházak. *Spiehlagen* *Frigyes*-estét rendezett a berlini udvari színház a kiváló német író születésének hetvenéves fordulójára ötletéből. Az agg szerzőnek *Szerelmét szerelmért* című vigjátékát adták elő. — A párisi *Odéon*-színház *Georges* *Edesparb*-tól ötfelvonásos drámát fogadott el, amelynek *La Guerre en dentelles* a címe. — *Salvini* *Gusztav* társulata a milanói *Manzoni*-színházban *Sofoklesnek Oedipus király* című tragédiáját adta elő. A címszerepet *Salvini* játszotta s úgy a darab, mint ő maga óriási sikert aratott. — *Londonban* a napokban halt meg *Liebhart* *Lujza*, aki egykor ünnepeket kolortura-énekesnője volt a kontinens operaszínpadainak. Az elhunyt husz éven át 1845-től 1864-ig a bécsi operának volt tagja. — *Perosi* oratóriuma a német esaszár rendelőre március

hatodikán kerül színe a kölni operában. — A berlini udvari színház *Herz* Tivadarnak *I love you* című egyfelvonásos vígjátékát fogadta el előadásra.

* **Az Opera előadása otthon.** Holnap (kedden) este a m. kir. Operaházban Wagner dalműve, a *Lohengrin* kerül színe. A *Telefon* *Hirmonó* az előadást közvetíteni fogja s így az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig *colonyzene* lesz hallható a kagylókön.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Magyar Tudományos Akadémia ma** *Eötvös* Loránd elnökleto alatt összes ülést tartott. *Márki Sándor* l. t. tartott ez alkalommal emlékeztetőt *Finály* Henrik l. tagról, aki 1898. február 13-án Kolozsvárt 72 éves korában hunyt el.

A felolvasó különösen azzal foglalkozott, mi tette *Finály*t és a negyvenes évek néhány más tudósát polihisztorrá. Méltatta őt pályája kezdetén mint matematikust, az akadémiában mint klasszikus és modern nyelvészt, az erdélyi muzeumban mint régész, a kolozsvári egyetemen mint a történelmi segédtudományok tanárát s az irodalomban mint a legkülönbözőbb szakok művelőjét. A nyelvészet terén latin szótárával, a történelem segédtudományai terén meteorológiájával első rangú szaktekinély volt. Eppen ötven esztendeje, hogy mint tüzérhadnagy részt vett a kápolnai csatában. A koszorút, melyet mint hős már akkor megérdemelt, a m. akadémia — ugymond — éppen az ötvenedik évfordulón nyújtja a tudomány régi bajnokának. A kolozsvári egyetemet az emlékezés alkalmával dr. *Schneller* István bölcsészeti dékán, az erdélyi muzeumot elnöke, gróf *Esterházy* Kálmán orsz. képviselő képviselte. Jelen volt *Finály* Henrik családja is.

A tetszéssel fogadott emlékezés után *Szily* Kálmán főtitkár bejelentette *Bartalus* István zeneíró halálát és közölte az Akadémiával, hogy a cambridgei egyetem meghívta az Akadémiát *Stokes* fizikus ötven éves jubileumára. A jubileumot június elsején és másodikon tartják meg. Őzvegy *Szarvas* Gáborné kéri az Akadémiától, hogy az Akadémia tulajdonát képező *Magyar Igeidőlet* második kiadásban is kiadassa. Az Akadémia összes ülése a kérelmet szó nélkül teljesítette.

○ **D'Ennery** posztumusz regénye. Az elhunyt híres francia drámaíró utolsó napjaiban egy új regényének kefelevonatait korrigálta. A regénynek *Jaqueline* a címe s most jelent meg *Flammarion* kiadásában.

○ **A természettudományi társulat** élettani szakosztálya e hó 28-án este 6 $\frac{1}{2}$ órakor az egyetem élettani intézetében ülést tart, melynek tárgya: 1. *Fenyvessy* Béla, „Kisérletek mellékvese kivonattal. 2. *Pólya* Jenő: „A csirneközp. anatómiája normális és glaucomás szemekben.“ A társulat *kémia-írány-tani* szakosztálya ugyancsak kedden este 6 órakor az egyetem I-ső kémiai intézetében ülést tart következő tárgysorozattal: 1. *Ilosvay* Lajos: *Az azon újabb kémiszerekről.* 2. *Winkler* Lajos: *A természetes vizekben oldott gázok mennyiségének.*

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Sajtópör.** Dr. *Aczél* Sándor fogorvos két évvel ezelőt Nagy-Körösön összekapott *Komjádi* Jenő fogtechnikussal, akit pofon is ütött. *Komjádi* elégtételt kért tőle, de *Aczél* megtagadta az elégtételt, mert szerinte *Komjádi* előéletében diszqualifikáló pontok vannak. *Komjádi* kérésére azonban ezt a nyilatkozatát visszavonta, de csak oly feltétel alatt, ha *Komjádi* 50 forintot fizet kecskeméti jótékony célokra. *Komjádi* megígérte ezt, de az ötven forintot nem fizette le. Erre *Aczél* a *Pestmegyei Hírlapban* nyilatkozott *Komjádi* ellen, elmondva az esetet. *Komjádi* viszont a *Nagy-Körösi Hírlapok* című hetilapban nyilatkozott *Aczél* ellen, aki erre sajtópört indított. A pört ma tárgyalta a budapesti sajtóbírósg *Zsitvay* Leo elnökleto alatt. Szavazóbirák *Cseke* és *Madarassy* voltak, a jegyzőkönyvet dr. *Révy* László vezette. A vádlottat dr. *Szente* Sándor védte, a panaszost dr. *Gál* Jenő képviselte.

Az esküdtészek megalakítása után megkezdődött a tárgyalás. A vádlóval és az inkriminált nyilatkozat felolvasása után a bizonyítási eljárás kezdődött. *Komjádi* Benő beismerte a szerzőséget. Ügyvéde pedig állítása valódiságának igazolására a bizonyítás elrendelését kérte. Erre a célra dr. *Aczél* Sándor két nyilatkozatát terjesztette be. A törvényszék elrendelte a bizonyítást s előbb *Aczél* erkölcsi tanuit, dr. *Kovács* Aladárt és dr. *Virosztek* Gyózót, majd *Komjádi* tanuit hallgatta ki. A vád- és védbeszédok után az esküdték tanácskozársra vonultak vissza. Az esküdték félórai tanácskozás után meghozott verdiktjét dr. *Weinek* József hirdette ki. Az esküdték *Komjádi* Jenőt egyhangulag folmentették a rágalmazás, de egyhangulag

elítélték a becsületsértés kérdésében. A törvényszék ennek alapján *Komjádi* Jenőt becsületsértésért 70 forint pénzbüntetésre, a költségek megtérítésére és az ítélet közzétételére ítélte.

TÁVIRATOK.

Brüsszel, február 27. *Mária Henriette* királyné gyengélkedik és nem hagyhatja el szobáját.

Pétervár, február 27. A Fekete-tengeren három nap óta vihar dühöng. Négy vitorlás hajó elmerült. Az egyiknek a személyzete is a vízbe fuit.

Spanyolországi hírek.

Madrid, február 27. (Szénátus.) *Almenas* gróf a *Martinez Campos* tábornagy által indítványozott parlamenti vizsgálat ellen szólal fel és azt mondja, hogy az ilyen vizsgálat csak mőkázás. Szólót az elnök rendre utasítja.

Martinez Campos tábornok fenntartja indítványát. Védelmébe veszi a hadsereget a támadások ellen. A hadsereg becsülete sértetlen.

Groizard igazságügyminiszter azt mondja, hogy senkinek sem áll jogában a hadsereg felett ítéletet mondani, amelynek a király a feje. Hozzáteszi, hogy a kormány a parlamenti vizsgálatra vonatkozó indítványt elforadja.

A Ház 130 szavazattal 107 ellenében elfogadja *Martinez Campos* indítványát.

Ezután az indítványt bizottság választása végett az osztályokhoz utasították.

Madrid, február 27. A szenátus valószínűleg holnap fog szavazni a spanyol-amerikai békeszerződésről.

A *Liberal* *Castelarnak* egy levelét közli, amelyben rosszalja gróf *Almenas*nak a tábornokok ellen intézett támadásait és azt mondja, hogy a bíróságokra kell bízni az igazság kiderítését. *Castelar* a szabad-elvű koncentráció hívének valija magát.

A *Reformának* egy távirata megerősíti azt a jelentést, hogy *Manilában* idegen tengerészatonak szálltak partra, hogy honfitársaik érdekeit megvédjék.

Az angol alsóházából.

London, február 27. Az alsóház mai ülésén *Brodrick* parlamenti államtitkár kijelentette, hogy lépéseket tettek az iránt, hogy gátat vessenek Afrikában a vadállatok szükségtelen irtásának. A kormány eszmecsészert folytat a többi kormányokkal közös eljárás megállapítása iránt. Tervben van, hogy ez ügyben a tavasszal Londonban nemzetközi értekezletet tartassanak.

Albánok gyűlése.

Konstantinápoly, február 27. Hír szerint az albán főemberek legközelebb ismét helyi jellegű gyűlést tartanak, állítólag azért, hogy hozzájáruljanak a legutóbbi ipeki gyűlés határozataihoz.

A filippinók harca.

Hongkong, február 27. A filippinók kormánya nyilatkozatot tesz közzé, amelyben ezt mondja: A filippinók kijelentik a civilizált világ színe előtt, hogy mindhalálg küzdeni akarnak az amerikaiak irtása és nyers erőszaka ellen és hogy szükség esetén még az asszonyok is részt vesznek a függetlenségért való szent háboruban.

Eritrea.

Róma, február 27. A képviselőház ülésén *Canevaro* külügyminiszter *Fracassinak*, aki az Eritrea-ra vonatkozó diplomáciai iratok közzétételét kívánta, azt válaszolta, hogy a négussal kötött békeszerződés és a foglyok kiadására vonatkozó egyezmény óta semmiféle jelentős esemény nem adódott elő Afrikában. Csak határkiigazítási tárgyalások folytak, de ezekről, minthogy még befejezetlenek, semmit sem lehet nyilvánosságra hozni.

Kinából.

Peking, február 27. Az a bizottság, amely a Hujfen elbocsátott vasuti igazgató ellen emelt vádakot vizsgálja, még nem döntött. Az idegenek ellen való gyűlölség napról-napra nő. *Csang-Ji* reakcionárius befolyását az angol követ egyenes kihívására tekintik, akinek tiltakozásait figyelembe sem veszik. Több német nagykereskedő a német követhez nemrég petíciót intézett, amelyben Hujfen visszahelyezésének szükségét és azt az aggodalmukat hangsúlyozták, hogy *Csang-Ji* eljárása ártalmára lesz a kereskedelemnek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, február 27. A földmívelésügyi miniszter az általános letéti bankkal megkötötte azt az egyezményt, amely újra a bankra bizza a bécsi marha- és huspiai pénzár kezelését.

Berlin, február 27. A Hibernia bányatársaság felügyelő bizottsága elhatározta, hogy a 22,400,000 márkányiregí részvénytőke után 12%-os osztalék fizetését fogja javasolni.

Berlin, február 27. A Deutsche Bank felügyelőtanácsa elhatározta, hogy a közgyűlésnek 10 $\frac{1}{2}$ %-os osztalék fizetését fogja javasolni.

Berlin, február 27. A Deutsche Bank 1898. évi mérlege szerint az összforgalom 44,395 millió márka volt az előző évi 37,913 millió márkával szemben. Az egész brutto nyereség 27,547,350 márka az előző évi 20,099,493 márkával szemben. A kiadásokat és a leírásokat, együttvéve 8,722,760 márka összegben levonván, 19,324,921 márka osztható szét tiszta nyereség marad az előző évi 15,082,616 márkával szemben.

Berlin, február 27. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyosztalékos magyar aranyjárdék 100.70. Magyar koronajárdék 98.15. Osztrák hitelrészvény 251.60. Osztrák-magyar államvasut 154.50. Déli vasut 30.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.20. Buschthehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, február 27. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 231.60. Osztrák-magyar államvasut 154.60. Déli vasut 30.60. Magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák aranyjárdék —. Osztrák éztisjárdék —. Osztrák papírjárdék —. Bécsi bankjegyesület 139.80. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 95.80. Diskontó-bank 203.60. Laura-kohó —. Harpeni 158.65. Nyugodt.

New York, február 27. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* helyben február —. márciusra 73.%. *Májusra* 75%. *Tengeri* február —. márciusra 41.3%.

Chicago, február 27. *Buza* február —. márciusra 73.%. *Tengeri* február —. márciusra 36.3%.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Szöke *Tuel*. Kívánsága szerint jártunk el, s mindjárt itt elől elarulhatjuk: leveléből az tűnik ki, hogy a völegénye épp oly szerelmes önébe, mint ön a völegényébe. Az, hogy féltékeny, pedig nincs kire, csak azt bizonyítja, hogy nagyon szerelmes. Amig nincs meg a férfinak az az érzése, hogy a nő, akit szeret, teljesen az övé, folytonosan él a lelkében valami sejtelmes, tárgyaltan féltékenységgel, amely a két lény közé furakodik a legbizalmasabb vallomások pillanatában is. Most már elegendő, hogy a kisasszony csak jóakarattal tekintsen egy posszibilis fiatal emberre, és megvan a harag. Ez kikerülhetetlen minden olyan fiatal párnál, amely biztos arról, hogy nemsokára házaspár lesz. Eppen ezért semmi sulya, semmi fontossága nincs, át kell rajta esni, mint valami náthán. Kissé kellemetlen, de nem veszélyes, gyógyítani nem lehet, egyetlen orvossága a *majd elmúlik*. Ez is — hogy a hasonlatnál maradjunk — belekerül néhány zsebkendőbe, amelybe hol a kisasszony sir, hol az ifju, legtöbbször mind a kettő. Legyen teljesen nyugodt, nincs semmi baj.

B. B. Budapest. 1. A borbélyának igaza van. Mind a két szer artalmatlan s a száraz hajat a száféleg szerint átmedvesíti. 2. Minden fogpor és fogpaszta rontja a fogak zománcát. Fogak tisztítására legajánlatosabb a tiszta alkohol, jól felhígítva kétszer-háromszor annyi vízzel. 3. Az alkohol dezinficiálja a szájuüreget is. 4. Lábizzadás ellen használjon porrá tört egetelt timsót, harmad- vagy negyedrészen szalicill-savval vegyítve. Huzzon mindennap tiszta harisnyát s hintse be ezzel a porral belülről. Ez az eljárás a legtöbb esetben elmulasztja a lábizzadást. Olyan haziszerkek ezek, amelyekhez semmiféle orvosi rendelőny nem szükséges.

R. Szolnok. Akinek egyetlen egy ütése sem volt, az csak azt írja fel, amit bemozdott: teret vagy három felsőt stb., a másik fél a bemozdások az ütések, és a 300 ponton kívül egyebet természetesen nem ír, ha csak nem állapotok meg előre a tichmaoc esetére.

Előfizető fia. *Szeged.* Egyformák. Dienstreglement I. és II., Terrainlehre, Taktik, Exercir-Reglement, Heeresorganisation, Waffenlehre, Pionir-Dienst oekonomison-administrativer Dienst. Megszerezhető kiadóhivatalkon után is.

E. A. Gyula. Kilencvenhatot számít, mert a három felső bemozdására csak a hat lap és a két kvint bemozdása után kerülhet a sor, addig pedig az első — ár kimondta a kilencvenest. A hatvanasi föl lehet tartóztatni.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII. Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, financia-
círoz találmányokat és beajáztro-
moz védjegyeket.

Felvilágosítás díjtalan

KÜLÖNFÉLEK

Ném!

— Déronide. —

— Hah! Elzász és Lothringia kutyái!
Mikor lesztek már végre németek?!
Elég soká kegyelmeztünk titeket:
Vasat réteket és bilincseket.
Lezárjuk háromszoros ércpecséttel,
Belakatozzuk majd a szátokat!

— Kovács, kovácsolj csak, de hajh, hiába,
Meg nem láncolható a Gondolat!

— Emelkedjék hát számotokra börtön!
Erős lakattal óriás falak!
És zárjatók a nedves föld alá mind
Ez álmodozó vak bolondokat.
Poroszont kell szeretni mindegyiknek,
Poroszont s a porosz törvényeket!

— Te börtönőr, a börtönt jól bezárhadd,
De el nem zárható a Gyűlölet.

— De eljő a halál rád, te dacos faj!
Nézd, nézd, apád mind lehullanak.
A kor s idő fölöttetek szemét lúny.
Jer, jer, sírásó, hozd szerszámodat:
Ásd mélyre a sírt, vess magadra halmet
A franciák vén pártos nemzetén!

— Sírásó, nem baj az, hiába ástál,
Sohsem temethető el a Remény!

Fordította: Gyulai Ágost.

† **Fekete kávé a Magna chartán.** Az angol arkeológusok szobáiban most állandóan fekete kávé párolog hatalmas üstben. Diákemberek, ha telik a zsepéből, szintén isznak olykor-olykor fekete kávé tanulásközben, hogy fáradt pilláikat izgató itallal támogassák. Az angol arkeológusok azonban nem ebből a célból tartják a fekete kávé. Kísérleteznek vele. És az ok erre a kísérletezésre nem más, mint a *Stapniw* William tanár egy értekezése, amelyben többek között ezeket mondja:

A *Magna charta* egy fontos tanulságot rejt magában, amelyről eddig még nem tudtak. Azt tudniillik, hogy az angolok már a tizenharmadik század elején ismerték a fekete kávé. Vegyi uton megállapítottam, hogy a *Magna charta* első hét sorát fekete kávéval írták. Ennek a csodálatos ténynek a magyarázatát legfeljebb abban találhatom, hogy alkotmányunk e fontos okiratának leírásakor nem volt kéznél tinta. A nyolcadik sor már a fekete tinta határozott jeleit mutatta.

Az értekezés természetesen óriási szenzációt keltett tudományos körökben, ámbátor egynemely tudós rögtön kimondta a véleményét, hogy *Stapniw* William hóbortos. Egyébként *Stapniw* olyan kaliberű ember, hogy nem szokták meg tőle a tréfát a tudományban. Van is már egy egész oszlop tudós, amely a *Magna charta* fekete kávéját akarja kideríteni. Egyelőre fekete kávéval innak bőrdaabokra és eze-

ket mesterségesen akarják régiséggé varázsolni. Ezért párolog az arkeológusok fölirsái között: a fekete kávé.

† **Uralkodók hasonmása.** Azt már mindenki tudja talán, hogy minden embernek van legalább egy hasonmása, hogy a természet minden "egyen"-ből két példányt ad ki. Ezt a szabályt ugyan még nem sikerült teljesen ellenőrizni, annyi azonban bizonyos, hogy a nyilvánosság előtt szereplő személyiségeknek, íróknak, művészeknek, királyoknak, uralkodóknak mindig ráakadtak a hasonmásukra. II. Vilmos császárnak például szintén van hasonmása, aki azonban nem német, hanem angol flüztértsz, aki a német császárhoz a megszólalásig hasonlít. Ha lehet, még meglepőbb egy betegápolónak Frigyes császárnéval való hasonlatossága. Ismeretes a cárnak és a connaughti hercegnek a hasonlatossága is, amely nemcsak a külsejükre áll. A két jóbarát jellemre nézve is rendkívül hasonlatos. A connaughti herceg el is beszél sok vidám apróságot, amely ebből a hasonlatosságból támadt. E két hasonmásnak van azonkívül még az angol hadseregben és a sörügynökök között is egy-egy hasonmása.

† **Az angol kegyelet.** Az angolok ugy látszik nem nagy buzgósággal állítanak szobrot nagy embereknek. Csak nemrégiben járta be az angol lapokat az a hír, hogy a bizottság, amely Byronnek Aberdeenben emelendő szobrára az adományokat gyűjtötte, mindössze 422 font sterlingt mutathat ki, holott a szoborra legalább 1500 font sterling kellene. Ebből az alkalomból az *Academy* egy munkatársa visszapillantást vett néhány más szoborügyre. Így említi, hogy a Stephenson-szobor érdekében kibocsátott felhívásnak még gyöngébb volt az eredménye, a Carlisle-nek Edinburgba tervezett szobor mozgalom pedig utóbb ebusz elaludt. Megemlíti végül még Burns szobrának a történetét. Burnsnek Manchinebe akarnak szobrot állítani nemzeti adakozásból, de a költségből még mindig hiányzik ötszáz font sterling, úgy hogy még egy felhívásra volt szükség a nagyközönség adakozó kedvének a föllevenítésére.

† **Esernyő-szörnyeteg.** Az Eiffel-toronynak kell csak tulajdonképpen félnie tőle. Azok az elmék, amelyek azon törik most magukat, hogy milyen lehetlenségeket eszeljenek ki a párisi világkiállításra, magy nem pihennek. Legutóbb kippattant a homályból egy óriás esernyőnek az ideája. Az ötletet Percha Giverne párisi urhölgy mondhatja a magáénak. A csodának Parasol de l'Exposition a neve. Eleinte csak olyan esernyőnek tervezték, amelyet vízerővel nyitottak volna ki, valahányszor vihart hozó felhők tornyosulnak az égen, de most más formát adtak neki. Az esernyő az alapjánál negyven méter átmérőjű, 27 méter magas, belül üres oszlopon van kifeszítve és átmérője százötven méter, tehát jó nagy területet véd meg az eső ellen. Az oszlopot négy emeletre osztják, három az

esernyő alatt és egy az esernyő fölött van. A legfelső emelet forgótorony lenne, amelyről kilátás nyílik az egész kiállításra. Az oszlop belsejében lépcsőn és fölhúzógépen lehet a magasba jutni és minden emeleten színház, kávéház, hangversenyterem van. Esti ünnepségnél a színes üveggel bevont tetőt vilamos fényvel kivilágítanák. Szóval, csakugyan egy másik Eiffel-torony, de még nagyon kétséges, hogy meglesz-e. Az igazgatóság ugyanis nem határozta még el magát arra, hogy megcsináltassa.

† **A Nilus szabályozása.** A piramisok óta nem fogtak bele még egyszer sem olyan nagy munkába, mint amelynek most tették le az alapkövét. A Nilus vizét szorítják be óriás töltés közé. Ez a töltés másfél mérföldnyire van tervezve, a zárókő háromszáz lábnyi magasan lesz a Nilus színe fölött. Anglia adta hozzá a tervet és a pénzt s Anglia fogja a hasznát élvezni. Már ötezer fekete bennszülött dolgozik. Európából harminc millió métermáza cementet rendeltek meg s Asszuánból a folyamon több száz ezer tonna követ hoznak fel a gát külső burkolására. A Nilus még sohasem látott ekkora ipart és emberi tevékenységet. A viztartó, ha befejezik, ötven billió pint vizet fogadhat magába. A mesterséges nagy tó felett hatalmas hid fog vezetni, amelyen gyalogosok és karavánok fognak vonulni s oly élelt fog ott kifejlődni, amilyen a fárók ideje óta nem volt. Ez a rengeteg töltés magába fogja gyűjteni a Nilus vizét, 2500 négyzetmérföldnyi területet el fognak hódítani a pusztaságtól, egyszerűen Egyiptom földjének termőképessége huszonöt százalékkal fog emelkedni. Egyiptom nyerscukor-kivitele két esztendő alatt kétszeresére, sőt háromszorosára fog emelkedni.

† **Az opalisin.** Új fejérmét találtak föl a tejben. Ez a kémiai fölfedezés Wroblewski A. névéhez fűződik s egy nemzeti kémiai folyóiratban közli a leírását. Eddig három különböző fejérmé-anyagot ismertek a tejben és pedig az albumint, globulint és caseint. Ezekhez csatlakozik most a negyedik, amelyet a fölfedező opalisinnek nevezett el. Legnagyobb mértékben az anyatejben fordul elő, hasonló anyag kis mértékben a tehéntejben is előfordul. Az opalisin áll: 45.01 százalék szénből, 7.31 százalék hidrogénből, 15.07 százalék nitrogénből, 27.11 százalék oxigén, 0.8 százalék foszfor és 4.7 százalék kén. Az opalisin egy grammjának a feloldásához körülbelül százhuszonegy köbcentiméter szódalatra van szükség, amelyben egy rész szódára száz rész víz van. Az opalisin fölfedezése különben úgy történt, hogy az anyatejhez, miután a caseint sósavval kivonták belőle, konyhasót adtak.

† **A nosztelen puska.** Még csak ez kellett ahhoz, hogy a háború egyszerűen borzalmassá váljék. Az ellenséges hadak se nem látják, se nem hallják

REGÉNY.

Jour-fixe kisasszony.

(10) — REGÉNY. —

Írta: MOLNÁR FERENC.

Már akkor suttogva járt ajkáról-ajkra a dolog. Exnérné mint a büntető Morál istenasszony állott egy kis csoport előtt, talán sajnálta is kissé, hogy előhozakodott a dologgal, de ilyesmit fizikai lehetetlenség eltitkolni. Szegény Élza, miért volt oly ügyetlen. Hja...

A mama finom mosolylyal jött be.

— A lányomat keresem — mondotta belekeveredve a társaságba. — Elza...

— Talán kiment a konyhába...

Feltűnt már, hogy a házikisasszony oly sokáig magára hagyja a lármas, nyüzsgő vendégsereget. A mama oszonnagondokkal felhős homlokkal sietett ki a konyhába, de künn maradt.

— Szép manir — mondta a nyurga lány — itt hagyják az embert.

— Hja — mondta a fuvvér — ez „szecesszió”.

— Kissé angolos — jegyezte meg egy nagyon fiatal ur, de el is pirult mindjárt.

Az „angol” szóra Kettyre néztek, aki a zongora hajlásában állott egy csomó bankhivatalnok előtt és karizmaival dicsékedett. Azok adták a hitelt és mohón tapogatták a szépen fejlett lány karját. Rajta meg se látszott, hogy ennyi férfi tapogatja, ellenben a zenedei kisasszony finom érzékek rögtön észrevette:

— Borzasztó neveletlen ez a Ketty — szölt.

— Amerikai nevelés — jegyezte meg a

valcer-szerző, aki babérain nyugodva lóbázta a lábát.

— Amerika, Amerika! Smokkság! Ha idejön, hát itt nincs Amerika. Ami ott szabad, itt nem szabad...

Kezdték megróni Kettyt is, aki akkor már a birkózásra adta magát, s nekünk kellemetlen mozdulattal, amugy birkózó-módra kapta tarkón az egyik bankhivatalnokot.

A mama újra bejött, kissé sápadtabban.

— Mindjárt oszonnáznak — szölt — forr a tea-víz.

— És Elza?

Érőltette egy kicsit a hangját Brandtné, úgy szölt:

— Ugy látszik, elnyelte a föld! Majd kikap...

Valaki bosszankodott hátul, csitították, de nem hagyta magát:

— Mégis furesa, hogy valaki így otthagyja a faképnél a vendégeit, engem ugyan akkor lát itt, amikor a háta középit...

Brandtné úgy tett, mintha nem hallotta volna ezt, s akkor már tüzelő, piros arccal sietett ki az asztal felé. A szobalány épp akkor jött az előszobából, mosolyogva:

— Sehöl sínes a kisasszony. Na ez nagy-szerű!

Benn a valcer-szerző szellemes indítványára tűz-víz játékok játszottak, ugy keresők Elzát a zongora alatt, a pamlag alatt, a szellemesebbek a hamutartóban, sőt volt, aki a képek mögött is megnézte általános kacagásra, hogy hátha ott van.

A mama künn félve mondta:

— Juli, nézze meg leltem, itt van-e a kalapja?

S mialatt Juli kiszaladt, nagyon vidám arccal ment be a társaságba, éppen akkor, amikor az előbb bosszankodó kis fruska fölvetett fővel kipirult arccal kifelé ment. Utána kullogott a bátyja, szomorúan, egyrészt szégyelve ezt a brüszk

megsértődést, másrészt sajnálva a gazdag özönánát. Ki is mentek mind a ketten az előszobába, négy-öt lány, egy fiu is utánuk sietett, tartóztatva őket. De a kis lány makaeszkodott.

Benn egy kissé lehült a jókedv. A zenedei kisasszony nyugodtan mondta, hogy a kis Adélnak igaz van, mert az ember nem hagyja egy félőráig magukra a vendégeit.

A huszárnak menni kellett:

— Ez a pár óráj szabad csak — mentegetőztött Brandtné előtt.

A mama nagyon izgatott lett. Komolyan, ki se mert menni a szalomból, félve, hogy megszökik mind a vendég. Künn a szobalány a kezével mutatta, hogy nincs ott a kalap. Erre már kiszaladt a mama is.

Benn nagy esőnd lett. A kis Ketty szölt csak, persze éppen ilyenkor, amikor mindenki halgat.

— Tudják mit, menjünk haza!

Oly furesán volt ez mondva, angolos kiejtéssel, őszintén nevető arccal, hogy mind föl-ugráltak:

— Menjünk haza!

Ez pompás, pikáns multság volt.

— Maga — mondta Ketty a fuvvérnek — mister Schwarz, lesz a generális... Tratatata...

Mint trombitába, tútult az öklebe, s katonásan megindult. Az élnetetlen Schwarz elpirult, hogy egyszerre így ő lett a központ. És megindult az egész társaság keresztül az üres szobákon, elől Ketty, lökdösve a fuvvérert, hátul azok, akik csak a vice kedvéért mentek a többi után, meg azért, hogy egyedül ne maradjanak itt, s amint az ebédidőben terített nagy, csillogó, tele rakott asztalhoz értek, Ketty egyet fordított a fuvvérer buksi fején, és elkialtotta magát:

— Lúks schaut!!

(Folytatása következik.)

egymást, semmi füst, semmi durranás s innen is tulnan is csak ritkulnak a sorok, elsápad, szívéhez kap egy-egy katona s véresen bukik a földre. És a csata eldől egy dörrenés nélkül. Mert Humbert francia ezredes fölhalálta már a nesztelen puskát. A fegyver durranás tudvalegőleg úgy keletkezik, hogy a puska-portól kifejlődő gáz, miután a golyót maga előtt kilökte a csőből, nagy erővel kitódul és hevesen megvárza a levegőt. A levegőnek ezt a megrázkódását mint durranást halljuk. Humbert ezredes találmánya lehetetlenül teszi, hogy a gáz ilyen hirtelen kitörjön a csőből. A fegyvercső szája ugyanis kis ajtóval van ellátva, amely lezáródik abban a pillanatban, amikor a golyó kiröpült. A gáz egy dobban összegyűl, elveszti feszítő erejét és lassan, zaj nélkül egy szitaszerű nyíláson eltávozik. A kísérletek, amelyeket ezzel az új fegyverrel tettek, jól váltak be. Durranás alig volt hallható és lángot sem lehetett látni. Mindazonáltal még tökéletesíteni kell a fegyvert.

— **Modern cseléd.** Az urnó: Mari, talán fölhagyna már azzal az örökös énekléssel?!

A cseléd: Jaj nagysága kérem, a madár is dalol, ha megéhezik.

Kis káté

a vidéki gazdálkodásról.

- Mit fedeztek föl Kanabokán?
- Kanabokán nagy hiányt fedeztek föl a takarékpénztárban.
- Mit okozott ez a felfedezés Kanabokán?
- Ez a felfedezés Kanabokán nagy riadalmat okozott.
- Mire becsülték a kárt az első pillanatban?
- Az első pillanatban a kárt nem becsülték meg igazi nagysága szerint.
- És mit derített ki az alapos vizsgálat?
- Az alapos vizsgálat kiderítette a hiányt.
- Mit mul felül a hiány?
- A hiány minden várakozást felülmul.
- Hogyan állanak a részvényesek a hiánnyal szemben?
- A részvényesek a hiánnyal szemben tanácstalanul állanak.
- És milyen kilátásai vannak a betevőknek?
- A betevőknek a legszomorubb kilátásai vannak.
- Mit csinálnak az intézeti pénztárossal?
- Az intézeti pénztárost körözik.
- Mit tud a főkönyvelő?
- A főkönyvelő semmit sem tud az ügykezelésről.
- És mit mos a vezérigazgató?
- A vezérigazgató mossa kezét.
- Hova helyezik az igazgatóság vagyonát?
- Az igazgatóság vagyonát zár alá helyezik.

— Milyen csekély azonban az igazgatóság vagyona?

— Az igazgatóság vagyona azonban nevelés-gesen csekély.

— Mivel jár a rovatolás?

— A rovatolás szomorú eredményekkel jár.

— Milyen szeletek vannak a váltótárcában?

— A váltótárcában közönséges papírszeletek vannak.

— Milyen helyét találják csak az értékpapiroknak?

— Az értékpapiroknak csak hült helyét találják.

— Ki érdeklődik már a válság iránt?

— A válság iránt már a kormány is érdeklődik.

— És mit várhatnak a részvényesek és betevők a kormánytól?

— A részvényesek és betevők a kormánytól semmit sem várhatnak.

— De mégis mit küld a kormány az intézethez?

— A kormány biztost küld az intézethez.

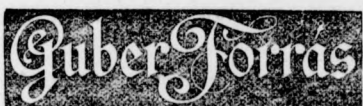
— És minek szélén áll most az intézet?

— Az intézet most a csőd szélén áll.

K. I.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Kapható az összes ásványvízes üzletben, gyógyszer-tárakban és drogeriákban.
Mattoni és Wille, Budapest.

Leghatásosabb Vasas-árzónes víz
vérszegénység, női betegségek, ideg- és bőrbetegségek stb. ellen

Uri Emberek,

Milkó Izidor új könyve,

nemsokára megjelenik

kiváló nyomdai diszszel.

Ara 1 forint.

(Bolti ára drágább lesz.)

Az előfizetés díja legcélszerűbben postautalványnyal a szerző címére Szabadkára küldendő.

Hogy ne legyünk tizenhárman!

(11) — ELBESZÉLÉS. —

Írta: ALPHONSE KARR.

— Miért?
— Mert! ...
Dupont inasa lépett a szobába és jejelentette:
— Uram, a holnapi kocsi máris nincs hely, de ha a maival indulnának. ...
— Miért nem?
— És sugva hozzátette:
— A levelem?
— Utban van, felelt az inas.
— Helyes!
— De Felix, ebben az állapotban csak nem köszönhetek be nagybátyámhoz!
— Várj csak! ...
— És egy perc múlva Dupont visszatért Jenő régi szürke ruhájával, melyet a lyoni fogadóba váltott ki; és egy félórával később a két barát már utban volt Lausanne felé.
Mikor Montreux mellett dőcögött el a kocsi, Jenő megkérte a kocsist, hogy álljon meg egy kicsit.
— Istenem! sóhajtott, mennyi szép álmot álmotadtam itt!
— Azták mikor újra megindultak, szinte szégyenkezve kérdezte:
— Látnom majd Fa... a nagynénemet, és... unokaöcsikém?
— Unokaöcséd nincs Lausanneban, de Fanny otthon van, ha jól tudom.
— És azután némán ültek egymás mellett egészen Lausanneig.
Már késő éjszaka volt s amig végig siettek a

kihalt, esőndes utcákon, Milbert azt hitte, hogy szíve dobogásától utasorok visszhangzanak.

— Istenem, szólt hirtelen, hogy ki van világitva a nagybátyám háza!

— Csakugyan!

— És mintha zenét hallanék!

— Biztosan yigan vannak, vaesora után.

— Felix! Én nem tudok most felmeenni. Nines mulató kedvem. ...

Dupont már esőnetgett volt, a kapu kinyílt, és Felix minden ellenkezése dacára betuszkolta barátját.

— Kit jelentsek, kérem? azólt az inas.

— Dupont Felix urat és barátját.

Az inas bement és Éloi uralt tért vissza aki a világ legtermészetesebb hangján, mintha csak tegnap látta volna, üdvözölte unokaöcsését. A fiatalos paróka eltűnt, helyette természetes öszfürtök tették tiszteletreméltóvá megjelenését.

— Megjöttél valahára! Epp szükség van egy vis-à-visra!

— És bevonszolta a terembe.

— De bácsi, kérem! ...

— Gyere csak, gyere csak, már kezdik.

— De most érkezem Amerikából és ...

— Helyre! Helyre!

— És Éloi ur odacipelte a szabadkozó Jenőt egy üve maradt hölgy elé.

— Asszonyom, nem táncolna az unokaöcsémmel?

— És a zene megszólalt és megkezdődött a négyes. Jenő úgy érezte, mintha forogna vele a világ. Mint egy alvajáró egy botorkált a táncolók közt, és mekkönyvebbülden sóhajtott fel, mikor véget ért a négyes.

Éloibr ur karonfogta és bevezette egy gazdagon outorozott lakosztályba.

— Ez a te lakásod, szólt.

— De bácsikám, ennyi jószág. ...

— Meg vagy vele elégedve?

Molnár Ferenc: A csókok éjszakája megjelent

és a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában kapható. A szines címképpel, díszesen kiállított kötet ára

— egy forint. —

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság Hegedüs Sándor, az új kereskedelmi miniszter, e társaságnál viselt elnöki állásáról lemondott. E társaság kötelekéhez 1883-ban történt alakítása, tehát 16 év óta tartozott s pedig 1883-tól, *Korizmiés* László, az intézet első elnökének 1887. évben történt elhunytáig, mint igazgatósági tag és azóta mint elnök. Itt is, mint minden más téren fáradhatlan munkásság, pontosság, körültekintés és ügyszeretet jellemezték Hegedüs Sándort.

Az **Első Magyar Sertésüzlet-Részvénytársaság** ma délelőtt tartotta a XXIX-ik évi rendes közgyűlését, *Adler Mór* elnöke mellett. Az igazgatóság jelentése szerint, a kőbányai sertésüzlet a lefolyt évben kedvező állategészségi viszonyok között folyt le s a sertésüzlet, amely a vidék egy részén még mindig nem szűnt meg, Kőbányán nem mutatkozott. Az elárúsítás viszonyai azonban kedvezőtlenek voltak, amit nagyon befolyásolt az enyhe időjárás, a mennyiben a szalámigyárosok és más sertés-vágó ipart üzők nem voltak képesek a rendelkezésre álló anyagot földolgozni. A forgalom valamivel meghaladta az előző évit, de még mindig nem fejlődött ki, mert a fölhozatal nagy nehézségekbe ütközött; mert hiányzott az, aki az anyagot megvásárolja és földolgozza. A piacra fölhozott sertések értéke, az elfogyasztott elességgel együtt 13,098,022 forintra, az elszállítottaké pedig 10,104,460 forintra rugott. Szerbia 96,292 darab sertéssel jelent meg a kőbányai piacon. A sertésállományból Budapest 77,575 darabot fogyasztott; Bécsbe 16,603 darabot szállítottak, tehát többet, mint az elmúlt évben. Csehországba 23,821 darabot vittek ki, míg a külföld más helyeire egyáltalában semmit. Követelni kell — ugymond az igazgatóság — a német határ megnyitását, amelyet Németország tőlünk semmitmondó ürügyekkel megtagadott, holott Németországba évente 120 ezer tonna húst visznek be külföldről. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta.

A **Monorokerületi Hitelbank Részvénytársaság** VI. üléseének végén újból minden üzlet-ág jelentékeny fejlődésébe tapasztalható. A fokozatosan fejlődő pénzügyi múlt évi mérlegének adatai a következők: Részvénytőke 100,000 forint, tartaléktőke 12,686-50

— De nem érdemeltem meg ezt ...
— Dehogy som, hadd csak! És most gyөрünk Fannyhoz.

Jenő szóltan követte az öregot, lehorgaszott fölvel, szoruló szívvel.

— Ez az ajtaja, azt hiszem, elkészült már az öltözködéssel. Eredj be!

— De! ...

— Tedd, amit mondok!

— És az ajtó bezárult Jenő mögött.

— Nagyszerű! szólt Éloi ur kezét dörzsölve, nem árult el semmit.

— Szavamra nem!

— Micsoda meglepetés! Nyole nap múlva összeházastjuk öket, oda át a tó partján, mert itt mindenki azt hiszi, hogy már tizenöt hónapja házások. Csak lehetett elmémitani azt a sok feleség nyelvét.

— De rólnk megfeledekzenek! Nyissunk be. Ott találták Jenőt Fanny karjai közt.

Felugrott és zokogva borult nagybátyja nyakába.

— Neki köszönj meg mindent, szólt Éloi ur, nehezen fojtva el könnyeit, ő az ur háznál. Ő vette le fojemről a parókámat, öreg embert csinált belőlem, hogy igazi nagybácsi lehessenek! Csak tudnád, mennyire megszidott, mikor elkésve érkeztem Lyonba és csak hült helyedet találtam a szállodában. És mennyit sirt azóta!

— És te Felix, te mindent tudtál?

— Igen, de csak Lyonban tudtam meg, mikor te már utközben voltál Amerika felé.

— Előre, szakította félbe a beszélgetést vidáman a nagybácsi, kezdik a tancot, ne hagyjuk magukra a vendégeinket.

— És Fanny a boldogságtól ragyogó arecal lépett Jenő karján a táncolók köze.

— Vége. —

forint. betétek 150.637 forint, visszlezámitolt váltók 236.508-13 forint, váltóállomány 495.528-13 forint, folyószámlaadások 9244-23 forint. A tiszta nyereség 12.464-39 forint, amelyből minden részvény után 7 forint az osztalék.

Zománczó iparunkról tartott fölvilágosítást tegnap Szudánka Ferenc losonci nagyiparos az Országos Ipari egyesület egyetemes szakosztályi ülésén, amelyen Falk Zsigmond elnökölt. Ott volt a többiek közt: báró Lipthay Béla, Ghezy Béla altábornagy, Gelléri Mór egyesületi igazgató, Schriener Gyula, a szabadalmi tanács elnöke stb. A fölvilágos érdekesen ismertette a zománczó ipar lényegét és fejlődését s behatóan szót a magyar zománczó iparnak az 1867. év óta mostanáig terjedő történetéről. Kimutatta, hogy az e téren köztött kártell hátrányos volt a magyar iparra. Hangozta, hogy a zománczó ipar mellő kiegészítője lett a hatalmas váltó vasiparos- és fémaparóknak s versenyt csinálva a cseh és morva porcellániparnak, az idegen cikkek egy részét kiszorította az országból. Ez iparág jövőjét biztosítja a gyártmányainak kitünő minősége és egyre terjedő népszerűsége, amely már a külföldön is észrevehetően növekszik. Lovag Falk Zsigmond elnök köszönetet mondott a fölvilágosnak az érdekes és tanulságos fejtegetésekért. Schriener Gyula szava tette azt a körülményt, hogy nem történt kellő gondoskodás arról, hogy a fogyasztó közönség ismerje a belsőli termelés forrásait. Gelléri Mór igazgató, báró Lipthay Béla és az előadó felszólalása után az ügyet megvitatták véget áttették az egyesület végrehajtó-bizottságához.

A Magyar Országos Állatorvos-egyesület tegnap tartotta évi közgyűlését, amelyen Tormay Béla miniszteri tanácsos elnökölt. Dr. Rátz István titkár évi jelentésében kiemelte, hogy az egyesület egy gyakorlati irányú állatorvosi és egy szorosan tudományos összehasonlító élet- és kórtani folyóiraton kívül állatorvosi kézikönyvtárt is ad ki. A folyó évi könyvilletmény dr. Preisz Hugó Állatorvosi bakteriologia című 15 táblával illusztrált műve lesz. A múlt évben lejárt 200 koronás pályadíjat Breuer Albert budapesti közgazdónál felügyelő állatorvos nyerte el A szarvasmarhák nyelvt-aktinomykosisza című művével. Az egyesület vagyonra 24.354 forinton kívül 9207 forint segélyalap, mely utóbbiból ez alkalommal 256 forint utalványoztatott ki segélyekre. Tagjainak száma 736. A közgyűlés részletesen tárgyalta ezután az állatorvosi szakszolgálat államosításáról szóló törvényjavaslat-tervezetet, melyet a földmivélségi miniszter küldött meg az egyesületnek. Végül a központi választmány kiegészítésére megválasztották Breuer Albert és Tótray János fővárosi, továbbá Sulyok Géza és Trombitás Ignác vidéki tagokat, a pénztarvizsgáló bizottságba pedig Házmán József fővárosi tagot.

A Magyar Közgazdasági Társaság március 2-án esti 7 órakor s társaság helyiségében (Ferenctiek bazára, I. emelet, H. lépcső 6.) felolvasó-ülést tart, melynek tárgya: Eszéri Lajos előadása A telepítések kérdéséhez.

Vidéki pénzintézetek. A Szegei Takaréki és Hitel Részvénytársaság 1898. mérlegében a részvénytőke 250.000 ft, a betétállomány 147.879-59 ft, a váltótőke 245.036-07 ft, a tiszta nyereség 12.351-35 ft, amelyből a részvényesek 5 ft osztalékot kapnak részvényenkint. — Az Orosházi Takarékpénztár XXVII. évi jelentése és zarszámadása szerint: Részvénytőke 200.000 forint, tartalékok 274.500 forint, betétek 1.865.587-96 forint, hitelezők 470.968-97 forint, váltótőke 1.648.011-56 forint, kölcsönök 3.232.235-09 forint, adások 103.062-28 forint, tiszta nyereség 49.381-31 forint, amelyből 45 forint osztalékot kapnak részvényenkint a részvényesek.

Szeszárok. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 17.25 forint pénzben, 17.50 forint áruban. — Desben az irányzat valamivel gyengébb. A kontingentált készáru 18.10 forint pénzben, 18.30 forint áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 404 darab juh. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 21½—22¼ krajcar, páronként 18—20 forint, középminőségű ürü 20—21 krajcar, páronként 15—17 forint, anyajuhok — krajcar, páronként — forint, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcar, páronként — forint, kiterési juhok 17—19 krajcar, páronként 8—14 forint. A kereslet jobb volt s az árak kilogrammonként ½—1 krajcarral emelkedtek. A szükséglet hétről hétre növekszik, s kílátás van rá, hogy nagyobb felhajtás mellett sem fognak az árak hanyatlani.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székcs-fővárosi sertés-konzumvásár arjgyzése 1899. február 27-én. Készlet 47 darab. Erkezett 524 darab. Összesen: 571 darab. Eladatott 197 darab. Maradt 374 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 50—52— krajcar, 220—280 kgr. súlyban 49—52— krajcar, 320—380 kgr. súlyban 48—52— krig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 45—50— krajcar, Malacok 42—46 krajcar, kilónként. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárosnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3426 darab magyar, 861 darab galíciai, 75 darab bukovinai, 600 darab németországi, — súlyú, összesen tehát 5022 darab szarvasmarhát.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő súlyban: magyar hizókör I. minőségű 34—36— forint, kivételesen — forint, II. minőségű 28—32 forint, III. minőségű 24—26 forint, galíciai hizókör I. minőségű 34—36— forint, kivételesen — ft, II. minőségű 29—33 ft, III. minőségű 25—28 ft, német hizókör I. minőségű 36—39— ft, kivételesen — forint, II. minőségű 31—35 forint, III. minőségű 27—30 forint, legelő ökor — forint, bika és tehén 21—32 forint.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 27.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv is mérsékel volt. Kedvező irányzat mellett 18000 métermáza kelt el. Egyébb gabonaneműekben a forgalom gyengé volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza: Tiszavideki: 600 mm. 78 k. 19 ft 65 kr, 100 mm. 79 k. 10 ft 60 kr, 250 mm. 78-7 k. 10 ft 65 kr, 100 mm. 78-5 k. 10 ft 60 kr, 100 mm. 77-5 k. 10 ft 50 kr, 100 mm. 79-5 k. 10 ft 60 kr, 700 mm. 79-5 k. 10 ft 55 kr, 100 mm. 77-3 k. 10 ft 50 kr, 300 mm. 78 k. 10 ft 40 kr, 100 mm. 75-5 k. 10 ft 40 kr, 100 mm. 77 k. 10 ft 40 kr. 200 mm. 77-3 k. 10 ft 20 kr.

Pest megyei: 100 mm. 78 k. 10 ft 50 kr, 100 mm. 80 k. 10 ft 60 krajcar.

Felsőmagyarországi: 1200 mm. 78 k. 10 ft 30 kr, 200 mm. 77 k. 10 ft 20 kr, 100 mm. 75-2 k. 10 ft 20 kr.

Bácskai: 2300 mm. 73-4 k. 10 ft 15 kr, Szerb: 2000 mm. 76 k. 9 ft 02½ k.

Oláh: 3800 mm. 76-5 k. 7 ft 60 kr, 3000 mm. 77 k. 7 ft 90 kr.

Mind 3 hónapra.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsde szokásai szerint, középszemben 100 kilogrammonként. — A minőség heklitizenként és kilogrammonként.

Table with columns for commodity types (Buza, tiszavideki, pestvidéki, fejtérmegeyi, bácskai, román, szerb, bolgár) and prices in various units (k, ft, kr).

Határidőüzlet. A határidőüzlet nyugodt hangulatban indult meg és mérsékelt forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Forgalomba került:

Table listing commodity arrivals with columns for item name, price range, and date.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Table showing closing prices for commodities like Buza márciusra, Buza áprilisra, Buza októberre, etc.

Délután fél 5 órakor zárul:

Table showing closing prices for commodities like Buza márciusra 99, Buza áprilisra, Buza októberre, etc.

A budapesti értéktözsde.

A délutádon az irányzat magasabb bécsi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett szilárd lett. Különösen államvasuti részvények keresve voltak és két forinttal emelkedtek. A zárlat nyugodt maradt.

A helyiértékek piacán közúti vasut részvények

nagyobb realizációkra öt forinttal csökkentek, zárlat felé némileg javultak.

Az előtözsde berlini jegyzésekre a hangulat nyugodt maradt és az üzletlenség következtében az árfolyamok lemorzsolódtak. A valuta és ércárak változatlanok.

Az előtözsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 400.—400.25, Osztrák hitelrészvény 370.60—370.90, Osztrák-magyar államvasuti részvény 362.25—363.60, Jelzálogbank 257.50—258.25, Leszámitolóbank 267.25—267.50, Közüti vasut részvény 392.—397.25 Magyar villamosági r.-t. 254.50—255.— forinton.

A déli tözsde tartózkodó.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 370.30—370.60, Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.25—363.60, Jelzálogbank részvény 257.—257.75, Leszámitolóbank részvény 267.25—267.75, Rimamurányi vasmű részvény 326.50—327.50, Közüti vasut 394.—397 forinton.

Az utöltözsde irányzata csekély üzlet mellett nyugodt maradt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 370.25—370.—, Magyar hitelrészvény 400.—399.25, Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.30—363.—, Rimamurányi vasmű 326.75 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 370.— forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.—2.50; nyolc napra 6.—7.—; utolsó márciusra 13.—14.— forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Table listing exchange rates for various banks and locations like Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Magyar aranyárjradék, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak.

Large table containing financial data under headings: Allamadósság, Magyar Államadósság, Osztrák Államadósság, Idegen Államadósság, Más kölcsönök, Bankok részvényei, Biztosító társaságok részvényei, Könyvnyomdak részvényei, Takarékpénztárak részvényei.

Table with 2 columns: Loden (Linen) and prices for various types like Iskola-öltöny, Fiu-mencsikoff, Férfi-köpeny, etc.

Table with 2 columns: Loden (Linen) and prices for various types like Sacco vattával béleelve, Szőrme-sacco, Vadász-sacco, etc.

Advertisement for TIROLI and JUSTITZ LEOPOLD, specialista loden-öltönyökben, located at Bécs, Währingerstrasse 48.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and interest rates, including entries for Jelzálogbank nyar., Jelzálogbank nyar. jegy, Jelzálogbank nyar. kötv., etc.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds such as Adria elsőbbségi kötvény, Közút vasút, Budapest-pécsi vasút, etc.

Vasművek és pégyárak részvényei.

Table listing shares of iron works and smelters like Gazdasági pégygy., Danubius, Ganz, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing shares of mines and brickworks such as Szász-bánya, Budapesti téglai és mészgy., Egyesült téglai és cementgy., etc.

Gőzmalomok.

Table listing steam mills like Concordia, Első budapesti., Újpesti., etc.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing foreign company shares including Alt. wagg.-kölcs., Építő vállalat., Első magyar sert., etc.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing transportation company shares like Adria tengherjár., Építő közút vas., Ideig. részv., etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets from various locations like Baslika, Bécsvárosi., Budapesti., etc.

Féznemek.

Table listing gold and silver prices for items like Vert arany, 20 frankos arany, etc.

Külföldi váltók (hátra).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, Német piac, etc.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing time-bound securities like Aranyjárdék, Koronajárdék, Magyar hitelbank, etc.

A budapesti terményüzede.

Szilva és szilvazi forgalom híján változatlan. Jeggyszék: Heremag: lucerna 42.—55.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 46.—54.— forint.

A bécsi gabonátüzede.

Bécs, február 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jeggyszék: Zab tavaszra 6—9.10. Repce augusztus—szeptemberre 12.20—12.30.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén kevés az élénkség, csak bányapapírokban nagyobb a forgalom. A déli tőzsde elején változatlan, később élénkebb. A zárlat kedvezetlen volt.

Bécs, február 27. (Magyar értekez. zárlata.) 4% aranyjárdék 119.85. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 140.50. Magyar vasúti kölcsön ezúttal 101.65.

Bécs, február 27. (Osztrák értekez. zárlata.) 4-2% papírjárdék 101.35. 4% osztrák aranyjárdék 120.30. 1860-iki sorsjegy 140.16. Osztrák hitelsorsjegy 199.—.

Bécs, február 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magántorgalomban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelsorsjegy 369.87.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, február 27. (Tőzsdéi tudósítás.) A bányáértékeknek a szombati utómozgásnál való emelkedése nyomán a közszentértékek magasabban indultak.

Berlin, február 27. (Zárlat.) 4-2% osztrák papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.80. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 97.90.

Frankfurt, február 27. (Zárlat.) 4-2% papírjárdék 101.—. 4% osztrák aranyjárdék 161.75. Magyar koronajárdék 98.15.

Hamburg, február 27. (Zárlat.) 4-2% ezüstjárdék 100.95. 1860. sorsjegy 147.55. Déli vasút 30.50.

Páris, február 27. (Zárlat.) 3% francia járadék 102.90. Olasz járadék 95.80. Osztrák-magyar államvasút 773.—.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 27. A hízott sertés üzletirányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm) felüli sulyban 47—47 1/2—krajcár.

Sertésárak száma: 1899. február 25. napján volt készlet 28,772 darab, 1899. évi február 26. napján felhajtott 687 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kínészek. A pénzügyminiszter Albert Ferenc bányaszkúttat, a IX. fizetési osztály utolsó fokozatába való sorolással, bányabiztosná, a székesfehérvári pénzügyigazgató-

sághoz ifj. Dereano István végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó gyakornokká ideiglenes minőségben, a fűmői pénzügyigazgatóhoz Sebertyén Lipót postainkárékpénztári díjokért állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben kinevezte.

Pályázatok. Irodaiigazgató állásra a kaposvári törvényeszkénél 2 hét alatt. — Számgyakornoki állásra a s.-szty.-györgyi pénzügyigazgatósnál 14 nap alatt.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Onody Gusztáv és Onodnyé-Groschmidt Antonia torontálbrestováci állami elemi iskolai tanítóit, illetéleg tanítónt és pancsovai állami elemi iskolához áthelyezte.

Napirend.

Napló. Kedd, február 28. — Római katolikus: Román ap. — Protestáns: Román. — Görög-orosz: (február 16.) Pámlil vt. — Zsidó: Ador 18. — A nap két reggel 6 óra 27 perccel. — Nyugszik este 5 óra 27 perccel.

A földmívelésiügyi miniszter fogad délután 1 órától. A szabadlevél párt beszűkítése a miniszterelnöki palotában báró Binyffy Deszénéél, délelőtt 11 órakor.

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete délután 5 órakor, saját helyiségében. A néppárt értekezlete délután 6 órakor, saját helyiségében.

A terméstudományi társulat felolvasásai este 6 órakor, az élettári utóteremben. Az országos részvételi és emberbaráti társulat rendező közgyűlése délután 5 órakor az Akadémia heti ülésében.

A Végvárban a Papi doktor című bohózat bemutató előadása. A vendéglők és szállások bálja, a Royal-szálló termében.

A budai zenekör hangversenye a krisztinavárosi polgári leányiskola tornatermében este fél 8 órakor. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás kereskedelmi történelmi múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig. Egetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—5-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig. A Hódoltság-díszfelvonás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, Iltáthó Városhely, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Allatkert nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATÓ

Öt perc alatt tyukszemeket

fájdalmatlanul eltávolítani

mindig sikerül a „THILOPHAG-LEMEZEK” alkalmazásával (törvényesen védve). 1 boríték 12 darabban 45 kr-ba kerül.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, február 27.

Európa magas nyomású levegőréteg borítja, melynek maximuma Nyugati-Németország fölött van. Északkelet felé a légneműs süllyedőben van.

Küldés: Egyszerre még száraz és hideg idő várható.

1898. Szolnokon és Eperjesen ismét I. díjak, aranyérmek!!

Nem megyünk többé kávéházba!!!

Ti, kik a nap java részét foglalkozás hiányában a kávéházban töltitek, halljátok meg sorsomat, melyet mindenki figyelébe ajánlok.

Itteni nagy kereskedők könyvelője voltam, — a cég feloszlott, s elvesztettem állásom. Sok fáradságos keresés után sem sikerült állásra szert tennem, úgy tettem mint mások, a kávéházakban töltöttem időmet, azon általános és téves nézetben, hogy ott majd ismerőseim révén foglalkozáshoz jutok. De hiába! Lassan-lassan elfogyasztottuk családunkkal megkalkulott pénzünk, még valahogyan eltergődtünk addig, míg adósságokat csinálhattunk, s midőn már minden kulforságunk kiapadt, beült a szülőködés és a nyomor! A nélkülözés folytán már-már a kétségbeesés fogott érni rajtunk, amidőn egész véletlenül a lapok hirdetéseit olvastva, egy címet tudtam meg. Az illetőt felkerestem, s ima e perctől fogva napugár tört elő a felhők köztül.

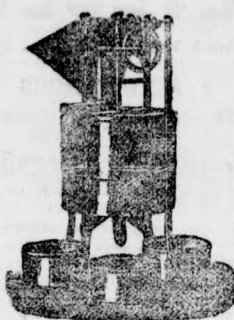
Foglalkozást, nyugodt biztos existenciát nyertem, az eddig tengődő családomat ellátom a mindennapi kenyérrel, s most már a megélhetés módja biztosítva van.

Aldom a percet, a midőn a ledér életet egy szorgalmas munkálkodással cseréltem fel.

Uraim, kik százan és százan foglalkozás és kereset hiányában vagytok, szép jövődelemre és állásra szert tenni akartok, írjatok Nagy Jenő címére: Andrássy-ut 43., ki díjtalanul írásbelileg közlelbi utasítást és felvilágosítást ad.

Csak írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe.

Gergely János.

KÜHNE E.

Magyarország legrégebbi gazdasági gépgyára MÖSONBAN (1856)

ajánlja a bekövetkező tavaszi időnyre: Sack rendszerű acél egyes, kettős és hármas ekéit, Laacke-féle szántóföld és rétboronáit,

eredeti „Hungária Drill“ hegyes vidékre „Mosoni Drill“ kis gazdáknak „Jubileum Drill“ sorvetőgépeit leszállított árákon. Magtárszelelők, rosták, konkolyozók folyton készletben.

Uj! Kayser-féle Uj!
centrifugális

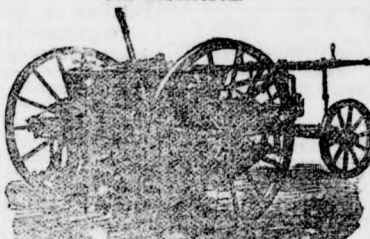
gabona osztályozó

csak KÜHNE E.-nél.

BEMŰN UJ
„DIADAL“ ROSTÁJA.

Uj árjegyzék (1899) kívánatra bérmentve.

FŐRÉSZTÉSEK:
Budapest, Váci-körút 57/a sz.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvisi tapasztalatai után legméltóbban ajánlható

DR. KAJDACS, J. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb hűgyesfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvisi világ által legujjabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerinebajokat gyógyít a legujabb gyógy-módszer szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Marha-Hid-Tizedes-Százados-Serpényös-Gyógyzárka-stb.

FLORENZ József
BÉCS, I. Rothenurmstr. 26.
Javításokat gyorsan eszközöl.
Telefon 6065.

Makulatura papír
eladó.
Bőveket e lap kiadóhivatalában.

ÉRDEKES KÖNYVEK olcsó áron!!

Pierre Louys: Az asszony bolondja. Fordította: Dr. Rózsa Géza 1 frt.
— „Aphrodite“ Ford. Dr. Rózsa Géza 1.80
Prevost Marcel: Fél-szükek. Fordít. Dr. Rózsa Géza —60
— Juliette házassága F. Dr. Rózsa G. —50
— A nazarethi szűz F. Dr. Rózsa G. —50
— Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában **József-körút 18.**
2 frtjg terjedő megrendelések azaz az összeg előleges beküldése ellenében teljesítetnek.

Olcsó butor-eladás
Kézpénz-fizetés mellett.

2 szekrény, 2 ajtó, díofa, fényezett	35 frt
2 ágy, díofa, fényezett	24
1 éjjeli szekrény, díofa, fényezett	8
1 mosdó, 2 ajtó, díofa, fényezett	12
2 szekrény, 2 ajtó, díofa, matt	40
2 ágy, díofa, matt	40
2 éjjeli szekrény, díofa, márványtal.	32
1 kredenc, 4 ajt. fülkék, faragott, fehér márvány	46
1 ebédlő-díván, magas, szőnyeggel	40
1 ebédlő-asztal, díofa, masszív	12
1 ebédlőszék, ó-nómet stíl	4
1 íróasztal, 3 fókos, és állvány 2 fókos	16
1 hálószoba, fókos, faragott, fehér márv.	170
1 garnitúra orépe- vagy bourette-behuzat	60
1 garnitúra seym-behuzat	60
1 garnitúra plüss-behuzat	95
1 salonszál.	10
1 consol márványtal, 1 tükör	26

Nagy választék egyszerű, valamint legdrágább kivitelű butorokban.

DÓSA KÁLMÁN asztalos és kárpitos
Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám
Sas-utca sarok, I. emelet.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Csak e hó végéig.

Diskrét betegségek ellen.
Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejli különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infekcionális betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatású folyton legméltóbban ajánljuk.

DR. MITZGER TIVADAR
HIRNEVES
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉ
Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kgyia s orvisi technika elsörendű vívmányai szerint a korszakalkotó „Kataphoruse“ gyögmód alapján nagyszabású gyógytermekkel van berendezve és a legörvidébb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-g. d. u. 2—3-ig. Levelekre díjmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

Hirdetmény.

Alulírott esődtömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy a Galloviits Frigyes közadós nvradí lakos esődtömögébe leltározott, a esődteltár 1—451. és 453—798. t. a. összeirt 9738 frt 18 kr. beszerzési ár mellett 4290 frt 05 kr-ra becsült fűszer- s festék-árak, szeszes italok, továbbá a esődtömögbe pótlólag leltározott 40 frt beszerzési képviseleő egy láda padló-lack, valamint a esődteltár 452. t. a. fölveit, 1200 frt beszerzési ár mellett 300 frtra becsült bolti felszerelvények, mint állványok, asztalok, székek a esődválasztmánynak 1899. évi febr. 21-en hozott határozata alapján zárt ajánlati uton fognak eladatni; a zárt ajánlatok beadásának határideje 1899. évi márc. hó 10-ének d. u. 5 órájáig lett megállapítva, s a zárt ajánlatok a fentebb jelzett ingóságok becsértéke 10 %-ának bántapénzül való esatolása mellett a kített határidőig Pally Lajos nvradí ügyvéd urhoz (lakik Szaniszló-utca) mint a esődválasztmány elnökéhez adandók be.

Az ajánlatok a esődteltár 1—451. és 453—798. t. a. foglalt és a pótlólag leltározott egy láda szobapadló-lackra egyrészt, a leltár 452. t. alatt fölveit bolti felszerelvényekre pedig másrészt külön-külön adandók be.

Eladási feltételek:

1. Az ajánlatnak a esődválasztmány által történt elfogadása után köteles lesz ajánlattevő a megajánlott vételárnak kézpénzben lefizetése mellett az árakat azonnal elszállítatni.
2. Vevő köteles a vételi illeteket a sajátjából kifizetni.
3. Vevő köteles az eladásra kiüzött árak közt levő szeszes italok után a fogyasztási adókat a sajátjából fizetni.

A esődválasztmány a beérkezendő zárt ajánlatokban ajánlott összegek magasságához köve nem lesz, hanem azok közül belátása szerint szabadon fog választani, sőt fenttartja magának a jogot arra nézve is, hogy ha az ajánlott összegeket kielégítőeknek nem találja, az ajánlatokat visszautasíthassa és a esődtöme leltározott árak más módon való értékesítését vétehesse fogantatba.

Az eladásra kitüzött árak és bolti felszerelvények a Galloviits-féle Szent-László-téri bolthelyiségben és a Nagy-Telek ucai 532. sz. ház helyben levő raktárakban és pincehelyiségben vasár- és ünnepp napok kivételével naponkint d. u. 2—4 óra közt megszenlelhetők.

A beadandó zárt ajánlatok 1899. márc. 10. d. u. 5 órákor Pally Lajos ügyvéd ur irodájában fognak felbontatni, érdekekben állandó tehát ajánlattevőknek ott ekkor jelentkezni.

Kelt N.-Váradon, 1899. febr. 25-én.

Dr. Schweiger Ede,
esődtömeggondnok.

FOGAK 2 frtól a nélkül, hogy a gyökereket el kellene töltölni, szájpádással s a nélkül is (hidmunka). Foghuzás fájtalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — Fogkoronák gyökerekre illesztettek, melyek a szájpádást fölöslegessé tesszik.

Fogorvos DR. NEUFELD,
Budapest, Kossuth La-és-utca 4., Dróher-palota.
Vasár- és ünneppnapokon d. u. 4-ig.

Orvisi rendelő-intézet
idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára
Budapest, V., váci-körút 18. sz. alatt.

Évek során ki lett próbálva és páratlan gyógyhatásának bizonyult

Dr. Kovács I.
egy. orvistudor

hämopatiai gyögmódja amelyvel kizárólagosan a vér után gyökeresen kigyógyít: **asthmát, nöbajlatokat, sápkórságot, zsv-és gyomorbántalmakat, közszyént** — még a legsúlyosabb formát is — súlyos idegbajokat (migraine, álmatlanság, szédülés, hystéria és neurasthénia, kezdődő agygyulladás és elmezavar, agygerincbántalom)

makacs vér- és bőrbetegségeket
Eg, etlen és legbiztosabb védelem
szénhűdés, kezdődő vakság és elmezavar ellen.

A ujjazás mérsékelte.
Rendelés naponta 9—1-ig és fel 3—6-ig.
meghívásra beteget látog.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható híteles közönlét folytán ezen orvistudor legméltóbban ajánlható.

Titkos betegségeket elgyengült férfierőt, elektro-massage

söglével, mely a modern orvisi tudomány vívmányai között szerepel és eddig még el nem ért sikereket mutat fel; hűgyesfolyásokat, sebeket, az önfertőztetés utóbjait, magömléseket, a bujakóros utókövetkezményeket, nőknél fehérfolyást, hármennyire idülték is, valamint mindazon női bajokat, melyeknek a magtalanlás egyik főokozója, és bőrbetegségeket gyógyít az új gyögmódok minden formája szerint, biztos eredménnyel, gyorsan és gyökereesen **meggyógyozásában** gyökereit alapján

Dr. GARAI ANTAL
orvis, sebész, szülész és szemész-tudor, volt ezász. kir. oszt.-főorvos
BUDAPEST, beváros, IV. ker., Klyó-utca 1. szám, II. emelet bejárati lépcsőnél.

Rendel: naponta 10 órától d. e. 6-ig, este 8 óra délutánig, este 7 óráig 8 óráig. Levelekre díjmentesen és kimeiltóan válaszoltatik. Gyógyeszerkről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ujváltott magtalanítást a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERÜ UTUMATO** (már a 20-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és azok ószászorú gyógyeszerrekről is című könyve, volt ára 2 frt 50 kr.

most csak 90 kr.

A könyv jól becsom. golyva 1 frt bekioldás mellett bérmentve küldetik meg.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet eredete. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlés. — IV. A nagyvesztékár (ripper) és hűgyesfolyások. — V. A bujakóros syphilis. — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierőt. — VIII. Női magtalanítás. — IX. Az ivarszervek betegségeinek főtünyezője a prostitúció.

Minden szó egyszeri beiktatása... betűkből 2 kr. Címmelettel...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal...

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni.

Balatonvidéki... miért nem válaszol. Irén kénok. 2169

Nőiszabóságok... varrónők felvételnek. Cím a kiadóban. 3816

Gépmesternek... levele van a kiadóban. 3815

Kikapós... levele van a kiadóban. 2163

Két nefelejtset... Pótkétfizetés érthetetlen... 3812

Két nefelejtset... Válaszát nem vettem, kérem címre. 3810

37. Végtelenül sajnálom és bocsánatot kérek... 3811

Feeske... utcai szép bélyeget kérem... 3808

B. h. Türelem édes szívem az emlitett napig... 3805

Nőülmi... óhajt egy elegáns 23 éves... 3772

Nőülmi... óhajt előkelő állásban... 2127

Szép praxissal... bíró tanárjelölt novellá... 2109

Jó és szépírás... fiatal ember bármilyen... 2048

Egy bolthelyiség... a Német-utczában... 3814

Angol vagy francia... családunk keresek lakást... 3813

Hálószoba... ebédlő, előszoba és konyha... 6000

Bausz... levele van! 2162

Akadna-e... oly vagyonos önálló hölgy... 3804

Vezérlőcsillagom... Mi az élesem, hát nem... 3806

Férjhez menni... óhajt egy szép, művelt... 2164

Ls. Szeretlek, édes Minden... 3806

Eladó... egy csinos, tiszta és... 2156

Szép arcvonásu... egy éves kis fiamat örök... 3814

Egy elegánsan... burtozott két ablakos... 3814

1 fnt 20 krajcár... 3000 forintot... 3814

Hegedűoktatás... Egy okleveles hegedű... 3813

COPYING OFFICE... Bárminemű írásmunkákat... 6000

Akinek megvan a... Kereskedelmi Vegyeszet... 2162

Keresetük... nőtlen gazdatiszt, néhány... 2162

Gyorsírás... szeretnék megtanulni... 2156

Régi, férfi... piperecik (tűv. védjegy... 2167

Kossuth Lajos... (1848.) életnagyságú... 2159

Fuvola... leckékkel ad zenedét... 2158

Fiatlány... ki a tőzsdében teljesen... 2153

Francia, olasz... ki döntőenként zenés... 2154

Kereskedelmi... szakkönyvtár... 2152

Szabást... próba nélkül és ruha... 3809

Egy csinos... szőld leány úletebe... 2062

Makulatura papir... eladó. Cím a kiadóban. 3817

Született angol... hölgy egy francia, mint... 2165

Báton-Bogláron... blánk kereskedelmi és... 2148

Törlesztéses kölesön földbirtokra! Kőlesin a valódi bocsátók... 3817

Angolt... alaposan leghet megtanulni... 3817

Fiatlány... bármint irodai foglalkozást... 3470

Az Országos Hirlap... teljesen felszerelt nyomdája... 3779

Főnyeremény... 1 fnt 20 kr. Cím a kiadóban. 3817

Egy tisztességes... nőtlen ember 2-3000 fnt... 2135

Fiatlány... ki a tőzsdében teljesen... 2154

Kereskedelmi... szakkönyvtár... 2152

Az ember sorsát... valamint az élet tükreit... 3817

Szabást... próba nélkül és ruha... 3809

Egy csinos... szőld leány úletebe... 2062

Makulatura papir... eladó. Cím a kiadóban. 3817

Született angol... hölgy egy francia, mint... 2165

Báton-Bogláron... blánk kereskedelmi és... 2148

Az országos magyar gyorsírási egyesület... március hó elején

Báthori Dezső... középiskolai tanár ur... 3817

Szegényember... az, akinek nincs meg... 3817

Olesó butorok zongora... Alkalmi vétel, minden... 3817

Nevelőnőket... idegen nyelv- és zeneis... 3817

Főnyeremény... 1 fnt 20 kr. Cím a kiadóban. 3817

Egy tisztességes... nőtlen ember 2-3000 fnt... 2135

Fiatlány... ki a tőzsdében teljesen... 2154

Kereskedelmi... szakkönyvtár... 2152

Az ember sorsát... valamint az élet tükreit... 3817

Szabást... próba nélkül és ruha... 3809

Egy csinos... szőld leány úletebe... 2062

Makulatura papir... eladó. Cím a kiadóban. 3817

Született angol... hölgy egy francia, mint... 2165

Báton-Bogláron... blánk kereskedelmi és... 2148

Köznép-osztály... Frakk 5 fnt. Nadrag 3 fnt. Mellény 1 fnt.

Nagy vagyon... Kereskedelmi Vegyeszet... 3817

1 fnt 20 krajcár... leszállított áron kapható... 3817

2-3000 forint... biztos feleletre tehető... 3817

VAGYONT... Mária csak néhány száz... 3817

Kereskedelmi Vegyeszet... könyvtár... 3817

Olesó arany és ezüsteladók... valamint a legszébb... 3817

Életbiztosítás... felesleges, ahol megvan... 3817

Kétségtelenül... a leghatasosabb szer... 3817

Rüster fogvize... mert ez nyomban előlítja... 3817

Grünberger A. Béla... Budapest, Városház... 3817

50 év óta... Egger-féle mellpszatillák... 3817

EGGER SZÓDAPASZTILLAI... (1 dohoz 50 kr. és 1 fnt... 3817

Elköltözés... miatt ebédközene, diván... 3817

Gazda urak figyelme... mébe ajánlom 25 év óta... 3817

OFF. JÁNOS... EGÉSZSÉGI-ITALA... 3817

Egy palack ára 75 kr., 5 palack... 3817

A világ legjobb és aránylag olesó cigarettáiban... 45

Kyriacci freres, Cairo... 45

Nestor Gianacles Cairo... 70

Angol cigaretták... Capitan Navy Cut... 35

Könnyű fizetési feltételek... 3817

50 év óta... Egger-féle mellpszatillák... 3817

EGGER SZÓDAPASZTILLAI... 3817

OFF. JÁNOS... EGÉSZSÉGI-ITALA... 3817